

מהדורה
מיוחדת
לעולים
לאומן

צלום: shutterstock

מעיין

חיים

סיפורם המופלא של תורמי כליה

מתנת חיים

מתנדבים למען השתלת כליה

8. דרך הצדיק
בראש השנה זכה ר' יצחק משה גבאי להגיע לאומן עם כליה אחת ועם סיפוק עצום בלב. ומיהו 'האיש עם החיידק' שמאחורי התרומה?

14. לא בשמיים
ר' מרדכי נעימי החליט לתרום כליה אחרי שהחברותא שלו עשה זאת. ומה ההפתעה שציפתה לו בסוף?

18. רגע לפני המוות
גופו של אלברט בן חמו כמעט קרס תחת הדיאליזה, הוא היה נפוח ולא הצליח לזוז, ואז הגיע 'יואל הגואל' ותרם לו כליה

22. דרמה על שולחן הניתוחים
איסי טבסקי ביקש לתרום כליה אך הופתע מתפנית בלתי צפויה בניתוח. דווקא אז הוא נחשף לחלק המדהים של עמותת 'מתנת חיים' ותורמי הכליות

26. חייטני מירדי בור
"התורם לא נתן לי כליה, הוא נתן לי חיים שלמים", אומר יעקב ביטון, "הייתי למוד אכזבות ופתאום הגיע התורם והוציא אותי לאור גדול".

30. האברך המציל
הוא אברך שהבין את הצורך הגדול בתרומת כליה ופשוט לא היה מסוגל לעמוד מנגד. רק אחרי מעשה הסכים לפגוש את המושלת. ר' ישי קופרמן חושף את סיפורו

34. "הרגשתי מת מהלך"
איך מרגיש אדם חסון ובריא שמתבשר על כך שכליותיו קרסו? נחמן מלול נאלץ להתמודד עם טיפולים מתישים, כאבים איומים ופחד מוות כפשוטו

38. כליה תחת החופה
מה קורה כשיהודי מחליט לתרום כליה ואז מגלה שהמושלת שלו למד חברותא עם סבו לפני עשרות שנים? סיפורו של ר' רפאל שיליץ, נכדו של רבי נחמן מברסלב זצוק"ל

43. מתנת חיים נוסח ברסלב
"המחשבה על מה שאני עומד לעשות חרצה שבילין ופתחה את לבי. ים של כיסופין טמירים שטף אותי": הרב נחמן טיקולסקי ביומן מרגש המתעד את הרגעים הגדולים

מתנת חיים

מתנדבים למען השתלת כליה
מיסודו של הרב ישעיהו הבר
מתנת חיים, כנפי נשרים 15, בית התאומים גבעת שאול ירושלים
טלפון: 072-255-5757 פקס: 02-500-0755
matnatc@gmail.com | www.kilya.org.il

מו"ל: ירח טוקר | עורכת גרפית: חוה סין שלום
עריכה: הדס אפיק | הפקה: מירי שבתאי

צילומים: דוד דנבר, נחמן כהן, נחשון פיליפסון
רעות קורנברג-ראות טובה

"אין שום יאוש בעולם כלל"

הרפואה מיום ליום, מאפשרת את מתנת החיים הזו שוב ושוב. כשקראנו לארגון בשם "מתנת חיים", התכוונו לזו שבאמצעותה זוכה החולה בחייו מחדש. אבל מאות התורמים אצילי הנפש שכבר תרמו דרך הארגון, מאירים את עינינו שוב ושוב להבין: לא רק הנתרם; גם התורם זוכה במתנת חיים, במתנה לחיים: חייו נעשים מוארים באושר עילאי, של מי שזכה להיות "מציל נפש מישראל, כאילו קיים עולם ומלואו".

במגזין שלפניכם תוכלו לקרוא את סיפוריהם של יהודים יקרים מבני קהילת ברעסלב בעולם, שהתנדבו להציל חיים. דרכם, ננסה להסביר את כל תהליך הבדיקות, שאורך בממוצע כחצי שנה. בסופו, מי שאושר ונמצא כשיר לעניין בגוף ונפש, מוזמן לניתוח שהסיכונים בו קלושים למדי. אנחנו בארגון משתדלים לפתוח את הנושא באופן מקיף, וליצור לו מודעות בציבור בישראל. החזון הגדול שלנו הוא כי יום יבוא ולא ירחק, ובישראל - שמובילה בעולם בתהליך המפכני - לא ימתינו אנשים בתור להשתלת כליה. אין לארגון מטרות רווח או אינטרס אחר, מלבד הצלת חיים. למען מטרה קדושה זו, אנחנו משקיעים משאבים מרובים. אחד מהם הוא המגזין שבידיכם.

**לחיים טובים יכתבנו ויחתמו מלך חפץ בחיים,
בחן כליות ולבו:
הרב ישעיהו הבר,
י"ד מתנת חיים**

**שלום וברכה,
"אין שום יאוש בעולם כלל"
ומשך מאד אלו התבות, "אין יאוש וכו' ",
ואמרם בכח גדול ובעמקות נפלא ונורא מאד,
כדי להורות ולרמז לכל אחד ואחד לדורות
שלא יתיאש בשום אופן בעולם, אפלו אם יעבר עליו מה.
(ליקוטי מוהר"ן, תנינא ע"ח)**

אצלנו ב"מתנת חיים", האמרה היסודית הזאת של רבי נחמן חקוקה על קירות לבבנו, ואנחנו זוכים לראות עין בעין בהתגשמותה כמעט מידי יום, בחסדי ה' ובני עמו הנבחר. בארץ ממתנינים היום כ-800 יהודים בתור להשתלת כליה. למרבה הכאב, זוהי מחלה סופנית: במשך שנים אחדות עשוי מכשיר הדיאליזה להציל את החולה מגורלו. אבל רק באופן חלקי, ולא לעולם. בעצם, מי שנכנס לטיפול דיאליזה, זקוק לנס גלוי כדי לשרוד לאורך ימים. לפני עשר וחצי שנים קמה עמותת "מתנת חיים" לתת מענה לסבל ולמצב האסוני הזה. בשעה שאתם אוחזים בידיכם חוברת זו, זכינו ברוך ה' להציל עד כה את חיייהם של *720 איש ואישה, ילד וילדה,* ממצב נורא זה. אנחנו מתאימים בין חולי כליות לבין אנשים יקרים ואהובים, שנספגם לבם לתרום אחת משתי כליותיהם, וכך להציל חיי אח או אחות שכלל לא הכירו עד הניתוח. מתברר שהקב"ה ברא אותנו בעלי שתי כליות, כשאחת מספיקה לגמרי לאדם בריא לאורך ימים ושנים... אנחנו ב"מתנת חיים" לא רק "משדכים" במדויק בין תורם למושלת; אנחנו מלווים כל אחד מאלה מראש התהליך ועד סופו, ואף הלאה משם. עובדה זו, יחד עם התקדמות

המאסטר

של התורמים

הרב גדליה שפירא, הנחשון של תורמי הכליה הברסלבאים, אינו מבין בשום אופן למה עושים מזה עניין. "למה להפוך את תורמי הכליה ל'מלאכים'? זה דבר שכל יהודי פשוט יכול לעשות", ויש לו גם מסר לאלו שניסו לתרום ונכסלו

"למה אתה חושב שזה כל כך מיוחד שתרמתי כליה?" מפתיע אותי הרב גדליה שפירא בשאלה. הרב שפירא, תושב מודיעין עילית, נמנה על חסידי ברסלב הראשונים שתרמו כליה דרך 'מתנת חיים'. הוא נצר למשפחות של גדולי וחסידי ברסלב - הרב גדליה אהרן קניג ורבי שמואל שפירא זיכרוןם לברכה. למעשה, רבים מהחסידים שתרמו אחריו ציינו כי עשו זאת בהשראתו ("הוא היה הנחשון שלנו", הם מעידים).

"אני לא חושב שזה דבר מיוחד שתרמתי כליה", הוא אומר בכנות, "להיפך, אם לא הייתי תורם זה היה מוזר. איך אפשר להישאר אדיש מול סבל של אנשים? למה יש כאלו שחושבים שתורמי כליה הם אנשים מיוחדים או מלאכים? ההיפך הוא הנכון - כל אדם יכול לעשות זאת".

הרב שפירא מסרב בתוקף להפוך את השיחה עמו לכתבה הרואית ומרגשת. "אספר בצורה הפשוטה ביותר מה הוביל אותי לתרום. אלו גם הדברים שאני אומר לאנשים אחרים שמתיעצים איתי, ותאמין לי שמתיעצים איתי לא מעט".

[10]

נתתים לשנה פזונה

חברת נתיבים טורס מקדמת בברכה את רבבות העולים להסתופף על ציון רביה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א

משרדינו באומן לשירותכם: מתחם האוטובוסים, טל': 380-893-202-444

מוקד הזמנות: 02-6338444 | www.ntours.net | info@ntours.net

טיסות לכל העולם | קברי צדיקים באירופה | קבוצות מאורגנות | נסיעות פנים | לינה וארוחות | שירות ומקצועיות

סניף ראשי - ירושלים: עבודת ישראל 1 | בני ברק: חברון 27 | אלעד: אבן גבירול 18 | ביתר עילית: המגיד ממעזריטש 71

"שמעתי גם מתורמים אחרים שזה שלב לא קל. כי במשך תקופה ארוכה אתה מסתובב בפסגת העולם, מרגיש טפח או טפחיים מעל הקרקע, רק חושב ומהרהר כל היום בזכות הגדולה שנפלה בחלקך, ופתאום אתה עובר את הניתוח ושב לחיים שגרתיים... זו הייתה בהחלט התמודדות. עד היום אני לפעמים עוצם עיניים ושואל את עצמי אם באמת זכיתי לתרום, או שהיה זה חלום".

הדרך והמטרה

הרב גדליה מדגיש כי לדעתו העובדה שאנשים לעתים מתלבטים ומתקשים לקבל החלטה על תרומת הכליה נוגעת אך ורק למושג שנקרא בשפה הברסלבאית 'מניעות'. "כשאתה עומד לעשות משהו גדול, תמיד יהיו קשיים שיחכו לך בדרך. החוכמה היא לדעת להתגבר עליהם, לסלק אותם לצדדים, כדי לזכות".

למי תרמת את הכליה?

"זכיתי לתרום לאישה חסידיית מירושלים. האמת היא שכבר באחת הבדיקות, אליהן הגעתי עם אשתי, היא אמרה לי שנראה לה שבני הזוג שמסתובבים במסדרון בית החולים קשורים לתרומה, אבל לא שוחחנו איתם. חששתי שיפסלו אותנו כי יטענו שהכרנו קודם או משהו בסגנון. אני יודע שזה חשש שווא, אבל לא רציתי שיהיה אפילו בדל של סיבה כדי לפסול".

הרב גדליה מציין שעד היום אשתו שומרת על קשר הדוק עם המושלת. "האישה שקיבלה את הכליה היא אמא לילדים שהייתה חולה מאוד. היא לא שיתפה איש בסבל שהיא עוברת, בקושי משפחתה הקרובה ידעה על כך. הדיסקרטיות הייתה מאוד חשובה לה. אבל לנו היא סיפרה. סיפרה על איך שנאלצה להגיע לטיפול דיאליזה שלוש פעמים בשבוע, גם במוצאי שבתות ובימים בהם הייתה צריכה להיות במסיבות במוסדות של הילדים, גם כשירד שלג ובערבי חגים. כפי שצינתי - היא בחרה לא לשתף את הסובבים בסבל שהיא עוברת, כך שגם לא הייתה לה תמיכה. כעת אנחנו זוכים לראות איך שהיא שבה לתפקד כרעיה וכאמא, איך היא זכתה ממש לחיים חדשים. תאמינו לי שאין בעולם אושר גדול מזה".

הרב גדליה גם מבקש לציין דבר נוסף: "כפי שצינתי, פונים אליי לעתים קרובות אנשים שמבקשים להתייעץ טרם ההחלטה על תרומת כליה. מטבע הדברים, אני שומע גם על כאלו שניגשים לבדיקות ובשלב כלשהו נפסלים מסיבות כאלו או אחרות. כך למשל, לא מזמן, סיפר לי חבר טוב על כך שעבר בדיקת אולטרסאונד ובדיקת גילו אצלו צ'יסטה בכליה. חשוב לי להדגיש שכפי שרבי נחמן מלמד אותנו - לא רק התוצאה חשובה אלא גם הדרך. רצית לתרום? ניסית? הלכת להיבדק? אין ספק שעשית כאן מעשה גדול מאוד, בלי שום קשר לתוצאה העתידית".

צידה לדרך: "ודע, שהאדם צריך לעבור על גשר צר מאוד מאוד, והכלל והעיקר שלא יתפחד כלל" (ליקוטי מוהר"ן).

"העובדה שאנשים לעתים מתלבטים ומתקשים לקבל החלטה על תרומת הכליה נוגעת אך ורק למושג שנקרא בשפה הברסלבאית 'מניעות'. כשאתה עומד לעשות משהו גדול, תמיד יהיו קשיים שיחכו לך בדרך. החוכמה היא לדעת להתגבר עליהם, לסלק אותם לצדדים, כדי לזכות".

תמים תהיה

הסיפור שלו מתחיל לפני כחמש שנים. הוא הכיר יהודי שרצה לתרום כליה לאשתו החולה, אך לבסוף לא הייתה התאמה ביניהם והדבר לא התאפשר. באותה תקופה הוא גם נתקל בחוברת של 'מתנת חיים' וראה את תמונותיהם של אנשים שתרמו באופן אלטרואיסטי. זה גרם לו להבין באופן הפשוט ביותר שלא צריכים קשר דם עם חולה כליות כדי לתרום לו. מספיק שיהיה לב יהודי חם ורצון לעזור.

"זה מדהים", הוא אומר, "אתה יכול לעשות חסד הכי גדול בעולם, בלי לשלם פרוטה. תמיד חלמתי לעזור לאנשים, אבל מה לעשות שלא היה לי כסף בשפע? פתאום גיליתי שאפשר לגמול חסד גם בלי להיות מבוסס כלכלית".

ימים ספורים לאחר מכן הוא כבר יצר קשר עם 'מתנת חיים'. "אני יודע שיש כאלו שעושים עבודת מחקר שלמה לפני שפונים לעמותה ומחליטים לתרום. אני כמעט לא בדקתי וחקרתי. סמכתי בעיניים עצומות על הרב ישעיהו הבר. האמנתי שאם אבדק ואמצא מתאים לתרומה, סימן שאני בריא ושניתוח כזה לא עלול להזיק לי. אמרתי לעצמי שיש כל כך הרבה אנשים אחרים שתרמו והכל היה בסדר, אז למה שאצלי יהיה אחרת?"

יש כאלו שיגידו שזו תמימות. למה לא לברר או לשאול?

"תמים תהיה עם השם אלוהים", משיב הרב שפירא ללא היסוס, "כולנו יודעים שכשמגיע רגע בחיים בו אנו נדרשים לעבור ניתוח או הליך רפואי, אנחנו פשוט עושים זאת וסומכים על הרופאים שלנו וכמובן על הקב"ה. אנחנו לא מתלבטים במשך שנים ארוכות. גם במקרה שלי האמנתי שאם הרופאים מאשרים לי את הניתוח, כנראה שלא נשקפת לי כל סכנה. כמובן שלפני הניתוח ניגשתי לקבל את ברכת רבותיי ולאחר שהם ברכו ועודדו אותי, ניגשתי לניתוח בעיניים עצומות".

נשמע שהתהליך עבר אצלך באופן מאוד חלק ורגוע. לא היו קשיים?

"הקושי היחיד שלי היה הפחד. כי לאורך תהליך הבדיקות שנמשך כשמונה חודשים, חששתי שיגיע רגע בו יפסלו אותי. הרגשתי שאני כל כך רוצה לתרום ולא הייתי מסוגל לשמוע 'לא'. הפחד התעצם בוועדה האחרונה במשרד הבריאות, שם הרגשתי שממש מחפשים לאורך הדרך איפה לפסול אותי. יצאתי בהרגשה לא טובה, אך לבסוף התברר לי שעברתי את הוועדה בהצלחה ואני יכול להתקדם לתרומה. זו הייתה תחושה מדהימה".

והיה גם קושי אחרי הניתוח, כאשר הוא התחיל לחזור לשגרה.

בראש השנה תשע"ח זכה ר' יצחק משה גבאי, מנהל חברת 'דרך צדיקים', להגיע לאומן עם כליה אחת ועם סיפוק עצום בלב < "לא סיפרתי לאף אחד, לא רציתי שיקררו אותי" הוא מספר > ומיהו 'האיש עם החיידק' שמאחורי התרומה?

צילום: נתן כהן

הלם. שוק. תדהמה.

זה מה שהרגיש ר' יצחק משה גבאי לפני מספר שנים, כששמע על כך שידידו ר' גדליה שפירא תרם כליה דרך עמותת 'מתנת חיים'. לא, הוא לרגע לא התפלא על כך שר' גדליה, הידוע כתלמיד חכם אוהב ישראל, בוחר לעשות מעשה כה נאצל. הוא התפלא על עצם רעיון התרומה, שכך עד אז הוא היה בטוח שכליה אפשר לתרום רק מן המת, הוא כלל לא שיער שקיים מושג של תרומת כליה מהח.

דרך הצדיק

”הייתי כל כך שלם עם עצמי ופחדתי שיקררו אותי, אבל אחרי הניתוח הופתעתי מהתגובות החמות של האנשים שמסביבי. כולם כל כך התרגשו ותמכו.”

כדי לתאם זמן לבדיקות ולהתאמות. הם שאלו מתי אני רוצה לבוא, ואני השבתי שאני רוצה לעשות את התהליך הכי מהר שאפשר. בסופו של דבר זה היה באמת מהר מאוד. מאז שהגעתי לבדיקות בבית החולים ועד ליום הניתוח עברו חודש ושלושה ימים. אני לא מכיר עוד מישהו שהצליח לעשות את התהליך מהר כל כך. תהליך סטנדרטי הוא בין חצי שנה לשנה, ויש כאלו שהמתינו אפילו יותר. הייתה כאן סייעתא דשמיא עצומה.”

שיא של מהירות

העיתי של הניתוח, כך מתברר, היה עבור ר' יצחק משה משמעותי מאוד. כמנהל חברת 'דרך צדיקים' שמארגנת נסיעות לאומן, הזמן הלוהט ביותר בעבודתו הוא לקראת ראש השנה, אז יש עשרות אלפים שנוסעים להשתטח על ציונו הקדוש של רבינו.

”כשהתקשרו אליי מאיכילוב ואמרו שהם רוצים לקבוע לי תאריך לניתוח הם הציעו תאריך שחל שלושה שבועות לפני ראש השנה. שמת לי לב לזה מיד ושאלתי את מתאמת ההשתלות: 'שלושה שבועות אחר כך אני סס לאומן, זה עלול להיות בעייתי?' היא השיבה שזו בהחלט בעיה, לא ייתכן שאעבור את הניתוח בעייתי הזה והיא תבדוק מה לעשות. סיימנו את השיחה והרגשתי כל כך רע עם עצמי. 'למה ביקשתי לדחות? הרי יש בן אדם שבוודאי סובל ומצפה בכיליון עיניים שאגאל אותו מייסורי הדיאליזה הנוראיים. איך יכולתי?' בעוד אני מהרהר מתאמת ההשתלות מתקשרת ושואלת: 'אולי נקדים בשבוע, זה מסתדר לך?' בבת אחת הרגשתי שחרור. אבן נגולה מעל ליבי. כמובן שסגרנו על התאריך הזה, וכך כפי שצינתי - בתוך חודש ושלושה ימים כבר הייתי אחרי.”

ישנם אנשים שמסתובבים במשך שנים עם התהליך, ואצלך זה היה כל כך מהר. לא היה לך קצת קשה עם הקצב המסחרר הזה?

”לגמרי לא. מהרגע שפגשתי את שני החברים שסיפרו לי על מה שעברו ואחרי שראיתי את ר' יאיר ור' גדליה שתרמו, הרגשתי שכל יום שחולף הוא בבחינת 'לא תעמוד על דם רעך'. איך ייתכן שיש לי אפשרות להציל מישהו ואני לא עושה את זה? הדבר היחיד שהיה חשוב לי לוודא קודם לכן הוא ההסכמה של אשתי. לכן, לפני שפניתי למתנת חיים, שאלתי אותה: 'זוכרת

שאמרת פעם שאת רוצה לתרום? אז עכשיו אני מתקדם'. היא לגמרי עודדה.”
לאורך תהליך הבדיקות וההתאמה לא סיפר ר' יצחק משה לאיש על כך שהוא עומד לתרום. ”הייתי כל כך שלם עם עצמי ופחדתי שיקררו אותי, אבל אחרי הניתוח הופתעתי מהתגובות החמות של האנשים שמסביבי. כולם כל כך התרגשו ותמכו. במיוחד ריגש אותי סבא שלי הצדיק - הגאון רבי מסעוד גבאי מצפת. הוא תלמיד חכם גדול, לא צעיר בכלל, ובמשך חודש שלם הוא היה מתקשר אליי יום-יום להגיד לי כל הכבוד על כך שזכיתי לעשות חסד בגופי.”

בוחר כליות ולב

מי זכה לקבל את הכליה שלך?

”בתחילה לא ידעתי למי אני תורם, גם לא ביקשתי לדעת. כששאלו אותי במתנת חיים אם יש לי העדפה כלשהי, אמרתי

לי על התחושות ועל הקשיים, על ההתמודדות ועל העובדה שאתה לא יכול לתכנן כלום למחר, כי אין לך מושג אם בכלל תהיה כאן. הם גם תיארו לי איך נראו החיים שלהם לפני ההשתלה ואיך הם נראים היום, אחרי שקיבלו את התרומה. רק אז התחלתי להבין את החשיבות העצומה של תרומת הכליה. פתאום קלטתי כי בכך שאתה תורם זה לא שאתה מקל על מישהו, אלא אתה באמת ובתמים הופך אותו ממת לחי, הרגשתי שאני לא מסוגל לסרב. באותו רגע כבר ידעתי שאני תורם, זה פשוט היה ברור לי.”

לאחר שהם סיימו לשוחח יצא הרב מאיר סירוטה, רב הקהילה במודיעין עילית מהאירוע. ”אולי הייתי קצת חצוף”, אומר ר' יצחק משה, ”אבל שאלתי את הרב לפני כולם: 'הרב, זה מותר לפי ההלכה בכלל?' הרב השיב: 'בוודאי', אבל עדיין לא הייתי בטוח שזוהי כוונתו המדויקת, כי אולי הוא אמר זאת כי היו עוד כמה אנשים באזור. חיכיתי להזדמנות לשאול אותו בארבע עיניים, חו הגיעה לאחר מספר שבועות. הצבתי שוב את השאלה בפני הרב, וקיבלתי ממנו את התשובה: 'מותר לתרום, ולא רק שמותר, אלא זו מצווה גדולה.'”
לר' יצחק משה זה הספיק. יום למחרת הוא כבר מילא את הטפסים הראשונים ושלח אותם למתנת חיים, בתוך שבוע הוא עבר את בדיקות הדם והאולטרסאונד - הבדיקות הראשונות שנדרשות. מהעמותה חזרו אליו ושאלו באיזה בית חולים הוא מעוניין לתרום. ”בחרתי באיכילוב ובתוך שבועיים יצרו איתי קשר מבית החולים,

”אולי זו מעט בורות”, הוא אומר כיום, ”אבל באותו יום ששמעתי על כך חזרתי הביתה נסער וסיפרתי לאשתי על מה ששמעתי. היא דווקא לא התפלאה כמוני. 'כן, שמעתי על כך שאפשר לתרום כליה', היא אמרה לי, 'וגם אני רוצה לתרום'. אשתי הייתה רצינית והתכוונה לכל מילה, אבל בכך הסתיימה שיחתנו. לא המשכנו עוד לשוחח על הנושא, אבל אני חושב שהניצנים הראשונים של תרומת הכליה שלי נבטו אז, באותה שיחה.”

חלפה כשנה מתרומתו של ר' גדליה ושוב מצא את עצמו ר' יצחק משה כשהוא נחשף לסיפור הקשור לתרומת כליה. ”יש לי חבר שחולה למרבה הצער במחלה הידועה. הוא סיפר לי שכמה שנים לפני שחלה הוא רצה מאוד לתרום כליה, אך הדבר לא התאפשר לו בשל סיבות חיצוניות, והוא אפילו לא ניגש לתהליך. לאחר שהתגלתה אצלו המחלה, אחד הדברים שהוא מצטער עליהם יותר מכל, הוא שלא זכה לעשות חסד בגופו ולתרום כליה. כמובן שהכל חשבונות שמיים ואנחנו לא מתערבים, אבל איכשהו הסיפור הזה נכנס לי לראש, וגם ללב. זמן מה לאחר מכן הגיע אליי ידידי היקר ר' יאיר קרייף שתרם כליה והזמין אותי לסעודת ההודיה שלו. כמובן שהגעתי, רציני לכבד את יאיר ולשמח אתו. הגיעו לסעודה הזו המוני משתתפים. לא היה לי מקום לשבת, אז נשארתי בחוף ופגשתי שם שני מכרים שלי - שלום הברי ונחמן מלול. ידעתי ששניהם היו בעבר חולי דיאליזה ושניהם עברו השתלות. מעולם לא הרגשתי נוח לשוחח איתם על כך, אבל בסיטואציה הזו נפתחו הלבבות והייתה תחושה שאפשר לדבר על הכל. אז דיברנו. הם סיפרו

ועוד ערעור ולא הצליח. בדיוק אז, נכנסתי אני לתמונה ואמרתני שאני רוצה לעשות הכל במהירות, כך יצא שהאמא שממילא הייתה באיכילוב, קיבלה את הכליה שלי. אחרי שלושה חודשים, כשהגעתי לביקורת בבית החולים, אמרה לי רופאה גנירולוגית: 'תדע שהצלת אישה ממוות בטוח. היא כבר עברה התקפי לב במהלך טיפולי הדיאליזה והייתה על סף מוות'."

ר' יצחק משה גם מציין שילדיה של המושלת סיפרו לו שלפני שחלתה במחלת הכליות, היא הייתה המרכז של המשפחה, דמות מרוקאית שמחה, נמרצת ופעילה, זו שבישלה תמיד אוכל לכולם וניהלה את כל ילדיה. אחרי שחלתה הפכה לשבר כלי, וכעת שבה לחיים חדשים, כאילו לא הייתה חולה מעולם.

אי אפשר שלא לשאול - חודש אחר כך נסעת לאומן?

"בוודאי שנסעתי. איך אוותר על ראש השנה אצל רבינו?" מכיוון שבבית החולים הדגישו לי שעלי להקפיד על מנוחה ולהימנע מלסחוב משקל גבוה מחמישה קילו, הייתי ממושמע, ולאורך כל הדרך ליווה אותי ידיד בשם חיים שעזר לי, תמך בי וסחב עבורי את המזוודות. מעבר לכך תפקדתי לגמרי כרגיל וזכיתי לתפילות מעצימות במיוחד. כשהגעתי למילים 'וכל מאמינים שאתה הוא בוחן כליות ולב', לא הצלחתי לעצור את הדמעות... זה היה הרגע המעצים ביותר בתפילה שלי."

והוא גם מבקש לציין דבר נוסף: "חלפו כמעט שנתיים מאז התרומה שלי, ואני מרגיש שהיא לקחה אותי למקום רוחני יותר בחיים. אני מרגיש מאז מחובר הרבה יותר להקב"ה, גם ההסתכלות שלי על החיים הפכה שונה לגמרי. זכיתי לקבל בעצמי מתנה גשמית ורוחנית, בכל המובנים."

להצלחתו ולרפואתו השלימה של ידידו היקר הרב ראובן יוסף בן חנה שיחי לרפואה שלימה במהרה

להם שאני רוצה רק לדעת שאני תורם ליהודי, כדי לקיים את מצוות 'כל המציל נפש אחת מישראל'. כשהתקדמתי בתהליך יידעו אותי בכך שהמושלת 'שלי' היא אישה בת 54, תושבת נתיבות. ביום שישי, יומיים לפני הניתוח שנערך ביום ראשון, התקשר אליי הרב הבר וביקש ממני את שם אמי, כדי שאשתו תוכל להתפלל עליי בהדלקת נרות, כפי שהיא מתפללת על יתר התורמים והנתרמים. באותה שיחה הוא גם ציין באוזניי: 'רק שתדע שאתה לא מציל נפש אחת, אלא שתיים'. הסתקרנתי מאוד, והרב הסביר שהניתוח בו אני עומד להשתתף הוא ניתוח בהחלפה. ישנו אדם שרצה לתרום באופן ספציפי לאותה אישה שאני עומד לתרום לה, אך הוא לא נמצא מתאים, לכן הוחלט שהוא יתרום למישהו אחר, ואילו אני אתרום לאותה אישה, כך שבעצם נזקפות לזכותי שתי השתלות. אני חייב לציין שזה ריגש אותי מאוד. אגב, לאורך כל התהליך, מה שהכי היה חשוב לי זה - שידעתי שאני בידיים טובות, ר' יאיר קרייף ליווה אותי מטעם 'מתנת חיים', זה נתן לי תחושת ביטחון ורוגע. הניסיון, והמקצועיות של הרב הבר וצוות העמותה, היו ממש הכרחיים עבורי בתהליך. השיא כמובן היה שיחת הטלפון הזו בה הרב הבר מבקש את שמי לתפילה, ואף רעייתו תתפלל עלי בהדלקת הנרות, כאן כבר הבנתי, שמתנת חיים זו ממש משפחה."

אבל רק אחרי שהוא התאווש מהניתוח, וגם המושלת התאוושה, הוא התחיל להבין את גודל הנס שנעשה כאן. "הבן שלה סיפר לי שאמו בכלל הייתה משויכת לבית החולים בלינסון ובו היא טופלה. חודש לפני הניתוח העבירו אותה לאיכילוב, כי היו דיבורים על אדם מסוים שיתרום לה שם. בסופו של דבר הוא נפסל על ידי הוועדה בשנייה האחרונה, הוא הגיש ערעור

קוראים לו יאיר קרייף, ואם

נתקלתם בשמו גם בחוברות אחרות של 'מתנת חיים', זה לא במקרה. יאיר, שהוביל באופן כמעט ישיר לתרומתו של ר' יצחק משה משה, הוא אברך נמרץ המתגורר במודיעין עילית. הוא עצמו תרם כליה לפני כמה שנים, בעקבותיו תרם אחיו, והודות לפעילותו הנמרצת בתחום, ישנם עשרות תורמים נוספים שטוענים שהוא זה שסייע להם, באופן ישיר או עקיף בקבלת החלטה.

האם אתה זוכר אירוע או מקרה שהשפיע עליך בתהליך תרומת הכליה שלך?

"בהחלט. לפני כשלוש שנים נסעתי עם קבוצת חברים להתפלל על ציונו של ר' נחמן מברסלב. אחד המשתתפים בנסיעה הזאת היה ר' נחמן מלול. ר' נחמן באותה תקופה היה מטופל בדיאליזה, אך לוותר על הנסיעה לאומן בראש השנה, הוא לא היה מוכן בשום פנים. נסענו ביום רביעי, בשבת שהינו בקרית קדושת לוי' בברדיטשוב. במהלך השבת ר' נחמן התחיל להרגיש ממש לא טוב, והיה ברור שהוא צריך לעבור דיאליזה. מיד במוצאי שבת ליוונו אותו לבית החולים בעיר 'ויניצא', שם עבר טיפול דיאליזה, ומשם הוא הצטרף אלינו לאומן. קשה לי לשכוח איך ר' נחמן חזר משם שבר כלי, פשוטו כמשמעו. אני שכבר הייתי אז בעיצומו של תהליך, קיבלתי חיזוק עצום, להמשיך בדרך ולעשות הכל כדי לזכות להציל חיים באמצעות תרומת כליה."

ר' יאיר, אתה עשית את שלך כשתרמת. אפילו אחיך תרם בעקבותיך. מה גורם לך להמשיך לפעול? למה לא לנוח קצת?

"זו שאלה מתקילה", הוא מגיב. "אני חושב שזה קשור לאופי שלי. אני בטבעי אדם פעיל, והרגשתי שבכל הנוגע לתרומת כליה אי אפשר לשבת בחיבוק ידיים, ישנם אנשים, שכל טיפול דיאליזה הוא עבורם צעד, לעבר מקום כזה שאין דרך חזרה ממנו, ובעיניי זה פשוט לא ייתכן, שביכולתי לעשות משהו למענם, ולא אעשה אותו. אני חושב שהתחושה הזו מגיעה אצלי מהבית, כי זה החינוך שקיבלנו מאז שהיינו ילדים: לעשות עבור הזולת, כל מה שאנחנו יכולים. אז נראה לי שנדבקתי 'בחידוק' הזה עוד כשהייתי ילד."

אז מה, אתה פשוט פוגש אנשים ומעודד אותם לתרום?

"לא, אני אף פעם לא עובד בצורה של שכנוע, אלא פועל כדי להעלות מודעות, להראות לאנשים מה עושים בעמותת 'מתנת חיים' ולמה כל כך חשוב לעשות את זה. נכון שלפעמים קשה לאנשים לשמוע על חולי הדיאליזה ולהבין את גודל מצוקתם,

אבל זה נדרש. עשיתי את זה במסגרת סעודת הוהדיה שלי שהובילה ישרות לעובדה שכמה ידידים יקרים שלי החליטו להצטרף למעגל תורמי הכליות. שנה לאחר מכן קיימנו כנס גדול שנערך במודיעין עילית, עיר מגורי. אפרופו מודיעין עילית - יש בעיר למעלה מ-20 תורמי כליה ו-11 תורמים בתהליך, זהו נתון מדהים ביחס לערים אחרות. החזון שלי הוא שבכל עיר תתקיים פעילות מקומית, להגברת המודעות לנושא תרומת כליה, כמו גם תמיכה וסיוע לתורמים בתהליך, ולכאלה שכבר תרמו. לאחרונה זכיתי ללוות אברך יקר שתרם כליה לאחיו. הוא אמר לי שהדבר העיקרי שנתן לו את הכוח להכריע ולקבל החלטה הוא ההשראה שהוא קיבל ממני, כשקרא את הסיפור שהתפרסם בעלון של מתנת חיים. מיום ליום אני מבין יותר ויותר עד כמה ניתן להשפיע באמצעות פרסום הסיפור שלי וסיפוריהם ושל תורמים אחרים."

ואיך אתה מרגיש עם זה?

"איך אני מרגיש? אין מילים שיכולות לתאר את גודל הסיפוק שיש לי. אני לרגע לא חושב להפסיק בפעילות הזו, מצטרף לחלום הנפלא של הרב הבר, על כך שלא יישארו עוד חולי כליות שזקוקים להשתלה בארץ, וכמובן מודה לה' יתברך, מידי יום ביומו על הזכות העצומה שנפלה בחלקי, ועל כך שהיחידק' שנדבקתי בו עובד ממש בעילות."

צידה לדרך: "האם יש משהו שאתה משתוקק לו, או משהו שהיית רוצה מאוד שיקרה? התמקד בו, בכל יכולת הריכוז שלך. דמיין לך אותו בפרטי פרטים. אם רצונך איתך דיו, וריכוזך עז דיו, תוכל לממש את משאלותיך". (רבי נחמן).

ללא בשמייים

הפתעה מוחלטת עבורי. זו פעם ראשונה שאני רואה מישהו כל כך קרוב אליי, שעומד לעשות את המעשה עליו אני חולם כבר שנים".

כשבועיים לאחר מכן חזר החברותא אל הכולל, ואז התחיל ר' מרדכי להמסיר עליו שאלות. "ביקשתי לשמוע על התהליך, על הבדיקות שיש לעבור, על מה שמרגישים, על משך זמן ההתאוששות ועל מה שהמשפחה חווה. ביקשתי מהחברותא שלא יסתיר ממני כלום, היה לי חשוב לדעת הכל, והוא באמת לא הסתיר".

דווקא מכיוון שהוא שמע את התשובות המדויקות ביותר, התחוור לר' מרדכי דבר מדהים. "פתאום קלטתי שכאשר נמצאים רחוק זה נראה כמו משהו מסוכן ובלתי אפשרי, אבל כשאתה רואה את זה מקרוב, אתה קולט שזה ממש לא בשמיים, ושהתהליך הזה לא גורם לך לשום הגבלות בעתיד. מיום הפכתי לשלם עם עצמי, עד שגמלה בליבי ההחלטה".

ברגע שר' מרדכי הגיע למסקנה שהוא מעוניין לתרום, הוא פנה ל'מתנת חיים' והתחיל בתהליך. "עברתי את הבדיקות בזו אחר זו, הן היו תקינות ברוך ה', וכך התקדמתי לעבר השלב המתקדם יותר - שלב ההתאמה. ניסו להתאים ביני לבין נערה חולה והתחלנו להתקדם לכיוון של תרומה, אך לצערי בסופו של דבר לא הייתה התאמה מלאה.

כ"ח אדר ב'

דקות ייכנס ר' מרדכי נעימי לחדר הניתוחים, בו הוא יחווה את החוויה המעצימה ביותר בימי חייו. הוא כבר מוכן על המיטה, מחכה לסניטר שיוביל אותו, ואז פתאום זה מגיע. "המושתל שלך רוצה לפגוש אותך, אתה רוצה לומר לו שלום?" שואל מישהו מאי שם. ר' מרדכי מהנהן בראשו, צמרמורת חולפת במעלה גבו כאשר נכנס לחדר בחור צעיר, בעל פנים חיוורות. זהו המושתל שלו. הנער שהוא יזכה להציל את חייו. הם לוחצים ידיים בהתרגשות, מברכים זה את זה ומאחלים הצלחה. בעוד רגע קט יפכו לבעלי קשר דם. קשר שלא יינתק.

חברים לתרומה

למעשה, ההחלטה על התרומה החלה להבשיל אצל ר' מרדכי כבר לפני כמה שנים. "הייתי רואה אחת לתקופה את החברותא בהן מופיעים סיפורי התורמים של 'מתנת חיים' ומרגיש שזה עושה לי משהו בלב. הרגשתי שאני רוצה לתרום, ידעתי שזה מתאים לי", הוא מספר. "אבל היו לי מעט חששות, כך שלא ידעתי מתי זה יקרה. בראש חודש תמוז בשנה שעברה הודיע לי החברותא שלי, ר' ישי קופרמן, שהוא יאלץ להיעדר במשך כמה שבועות, בשל תרומת כליה. זו הייתה

ר' מרדכי נעימי החליט לתרום כליה אחרי שהחברותא שלו עשה זאת. ערב קודם לכן התאספו כל חברי כולל חצות - ברסלב וקראו תהילים להצלחת הניתוח, שנערך רגע לפני שהמושתל נכנס לטיפולי דיאליזה. ומה הפתעה שציפתה לו בסוף?

חברת דרך צדיקים
 מקדמת בברכה את אלפי לקוחותיה ואת רבבות העולים אומנה לקיים את ציווי הרבי הקדוש ולקחת חלק בקיבוץ הקדוש, ומאחלת לכל באי עולם

שנה טובה

שנה של שמחה
 שנה של חירות
 שנה של קרבת אלוקים
 שנה של ישועה
 ושנה של שיריה
 שנה שיוצרת בה אור
 של משיח על פני רגל

”ידוע כל פסל כי אהה פללו ויבין
 כל יצור כי אהה יצרו ויאבד כל
 אשר נשמה באה, ה' אלוקי
 ישראל בלד ובלבואו בכל משלה”

02-54-10-100
www.zadikimtours.com

- שירותי קרקע ופנים
- השכרת רכב
- קבוצות חוויה עם נשמה
- טיסות לכל העולם
- קברי צדיקים בארצה

ירושלים: ארזי הברה 49 | **בני ברק:** רבי עקיבא 62 | **בית שמש:** יחזקאל הנביא 63

ומה עם החברים מהכולל? הם ידעו על התרומה לארוך כל הדרך?
 "לא. העדפתי לא לספר עד לרגע האחרון. רק החברותא שלי ידעו. אבל בלילה שלפני התרומה כבר אפשרתי להפיץ את הבשורה וסיפרו לי שכולם התפללו בכולל, והיה מרגש ומרומם".

כל אחד יכול

כאמור, הפעם הראשונה בה פגש ר' מרדכי את הבחור שקיבלת את כלייתו, הייתה חמש דקות לפני הניתוח. "זה היה מרגש מאוד", הוא מודה, "תחושה של התרוממות הרוח. לראות מולך אדם שסבל עד לרגע זה במשך כל כך הרבה שנים, לראות גם את ההורים המסורים שלו שהיו צמודים אליו בלי הפסקה, ופתאום להבין שכל החיים שלו עומדים להשתנות, וזה בזכותך".

מתי ידעת שהניתוח הצליח והכליה נקלטה?

"זה היה למחרת בבוקר, נערך ביקור רופאים והמנתחת נכנסה לחדר שלי. שאלתי אותה מה קורה עם המושל, והיא הגיבה: 'אני לא יודעת מה עשית, אבל הוא קיבל כליה' טורבו', שעובדת מצוין ועושה כל מה שצריך".

ר' מרדכי מעיד כי מבחינתו זה היה רגע השיא של התרומה. "בסתר הלב חששתי כל הזמן מכך שישתבך משהו. חיזקתי את עצמי בכך שבקרוב ל-99% מהמקרים ההשתלה מצליחה והכליה נקלטת ומתפקדת. ניגשתי עם אמונה שאני עושה מה שאני יכול והקב"ה יעשה את שלו. כשהבנתי שהניתוח הוכתר בהצלחה מרובה, זו הייתה תחושה הכי מרוממת ומדהימה בעולם".

אבל היה גם רגע מרגש נוסף שהגיע עד מהרה. "זמן קצר לאחר מכן נכנס לחדר שלי נציג של מתנת חיים וסיפר לי שביום האתמול נעשתה בבית החולים השתלה נוספת, בה הנערה שהייתי אמור לתרום לה בתחילה קיבלה כליה, גם כן דרך מתנת חיים. התרגשתי ושמחתי בשבילה, זו הייתה סגירת מעגל. רק אז הרגשתי שהשמחה שלי באמת מושלמת".

אתה שומר על קשר עם המושלת?

"כן, בוודאי. יש בינינו קשר מצוין. אני משוחח איתו ועם הוריו לעתים קרובות, מתעניין במצבו ושומח לשמוע שהוא חזר לעצמו כמעט לחלוטין".

מאז התרומה חלפו להם מספר חודשים, במהלכם מצא ר' מרדכי את עצמו כשהוא הופך למעין שגריר של תורמי הכליה. "הכולל בו החברותא שלי ואני לומדים הוא כולל חצות של ברסלב, ושמת לב שנוצרה בקרב האברכים התעוררות מאוד גדולה בנושא. ידוע לי לפחות על מישור אחד שכבר התחיל בבדיקות ההתאמה, ויש עוד הרבה מאוד אברכים שעוצרים אותי ומבקשים לברר, לשמוע ולדעת. חברים אומרים לי: 'וואו, הלוואי שיכולתי לעשות את זה', ואני אומר להם: 'זה לא הלוואי, זה קרוב אליכם מאוד. צריך פשוט לאזור אומץ ולהחליט שעושים את הצעד. פשוט להחליט שמצילים חיים".

צידה לדרך: "חייך תמיד. תהיה בידך מתנת חיים להעניקה לאחרים".
 (רבי נחמן מברסלב)

"עברנו את הבדיקות והייתה התאמה מושלמת", הוא מציין בסיפוק, "רק אחר כך גיליתי עד כמה הייתה כאן השגחה פרטית מופלאה, שכן הבחור פנה למתנת חיים לראשונה בתחילת אדר א', והנה, בסוף אדר ב' הוא כבר קיבל את התרומה. משמיים דאגו לכך שהוא לא יצטרך כמעט להמתין".

אני חייב להודות שהרגשתי צער בשבילה. כל כך קיוויתי שהתרומה תשפיע עליה לטובה בכמה עניינים בהם סבלה. רציתי כבר לתרום ולהציל חיים, הרצון אצלי היה חזק וחיכיתי לראות את זה קורה".

ניתוח בערב פסח

ר' מרדכי לא נאלץ להמתין זמן רב. בערך חודשיים לאחר מכן, הוא קיבל שיחת טלפון ממתנת חיים, בה התבשר בכך שיש בחור בן 17 שנמצא ערב טיפולי דיאליזה וזקוק לתרומת כליה. "עברנו את הבדיקות והייתה התאמה מושלמת", הוא מציין בסיפוק, "רק אחר כך גיליתי עד כמה הייתה כאן השגחה פרטית מופלאה, שכן הבחור פנה למתנת חיים לראשונה בתחילת אדר א', והנה, בסוף אדר ב' הוא כבר קיבל את התרומה. משמיים דאגו לכך שהוא לא יצטרך כמעט להמתין".

על המושלת 'שלו' מספר נעימי: "זהו בחור צעיר, שומר תורה ומצוות. מגיל שלוש גילו אצלו מחלה בכליות והכינו את הוריו לכך שבשלב כלשהו הוא יגיע כנראה לאי ספיקת כליות. במשך כל השנים עשו הוריו במסירות עצומה כל מה שאפשר כדי לדחות את ההתדרדרות ואף למנוע אותה. הם ניסו טיפולים מכל הסוגים שעלו להם הון, ובמשך השנה האחרונה אף טסו מספר פעמים לארה"ב לצורך טיפול ניסיוני שלמרבה הצער לא הצליח. בסופו של דבר הם חזרו לארץ והרופאים הודיעו להם שעוד סוף החורף חייבת להיות השתלה או דיאליזה. לכן, כשהתברר להם שיש תורם, השמחה הייתה כל כך גדולה. הם ידעו שהבן שלהם ניצל מטיפולי דיאליזה ברגע האחרון, וייתכן שאם היה מתחיל עם הדיאליזה, גופו לא היה מסוגל להתמודד עם השתלה".

ר' מרדכי מוסיף שבדיוק מסיבה זו ההשתלה נעשתה ללא כל עיכובים, בערב פסח. "הצוות הרפואי התייעץ איתי, סיפרו לי שיש חשיבות גדולה להשתלה מיידית, כדי למנוע את טיפולי הדיאליזה, אך נתנו לי להביע את רצוני. הבהירו לי שבסופו של דבר ההחלטה היא רק שלי".

החלטת לעבור את הניתוח בכ"ח אדר ב'. איך מסתדרים עם כזה עיתוי? איך מצליחים להכניס את חג הפסח?

"זה לא היה כל כך מורכב", מגיב ר' מרדכי. "היה חג מקסים ומאורגן ביותר. כשאיתה יודע מה עומד לקרות - אתה מתכונן לכך מראש. התחלנו להיערך זמן רב לפני החג בקניות ובניקיונות, הבאנו עזרה בניקיונות הבית, ואשתי, אשת חיל, פיקדה על הכל ביד רמה והתאמצה באופן מיוחד. אני יכול להגיד בצורה ברורה, שאם לא היה לי גב חזק מהבית ואשתי לא הייתה עומדת מאחוריי - לא הייתי עושה את זה מלכתחילה. תרומה כזו חייבת להגיע מתוך החלטה משותפת וגיבוי מלא".

גופו של **אלברט בן חמו** כמעט קרס תחת הדיאליזה, הוא היה נפוח ולא הצליח לזוז, ואז הגיע **'יואל הגואל'** ותרם לו כליה. "אם הייתי יודע שהתהליך כל כך פשוט, הייתי תורם לפני עשר שנים", מסביר **יואל קרישבסקי**. ועל מה הוא מצטער?

רגע לפני

המוות

” זה שיקול פשוט של רווח מול רווח”, במילים אלו מסביר יואל קרישבסקי את המחשבה שהובילה אותו לתרום כליה. “אתה יודע שיש לך הזדמנות להציל יהודי, עם יחסית אפס סיכונים ומקסימום הצלחה. איך אפשר לוותר על זה?” הוא שואל בכנות. למעשה, הוא התוודע לראשונה לאפשרות תרומת הכליה, דרך החבורות של 'מתנת חיים' שיצאו בכל ערב חג והעלו על נס סיפורי תורמים. “בכל פעם קראתי אותן והתרשמתי עמוקות מהצלת הנפשות שיש בהן, עד שהרגשתי שהגיע הרגע הנכון עבורי להצטרף. גם אני רוצה לקחת חלק בהצלת חיים. אז אזרתי אומץ, הרמתי טלפון ל'מתנת חיים' וביקשתי את הטפסים הראשוניים.”

הרגע המרגש ביותר שזכור לו היה בוועדה הסופית, אותה הוא עבר בתאריך כ' שבט. "יצאתי משם בהרגשה מאוד טובה - הנה עברתי גם את הישורת האחרונה. את האישור האמתי קיבלתי רק כמה חודשים אחר כך, והניתוח נערך לבסוף בתאריך י' סיוון."

שאני מכיר מהשכונה שהתחיל גם הוא את התהליך, והיה כל כך נלהב. הוא דיבר על כך עם כולם, ואז סיפרתי לו שגם אני התחלתי ופשוט לא שלחתי את התוצאות של הבדיקות. הוא נרתם לעזור לי ושלח בעצמו את התוצאות, ובאמת, מאז הכל התקדם במהירות."

תחושה עילאית

היו עוד כמה עיכובים קטנים מצד הרופאים שרצו לוודא שבריאותו של קרישבסקי אכן מוחלטת, שכן זהו התנאי הבסיסי לתרומת כליה. "הרופאים ממש נברו בכל ההיסטוריה הרפואית שלי, מאז שהייתי ילד. זה היה קצת מוגזם לדעתי. הם למשל מצאו בתיק הרפואי שלי מסמך שמעיד שהייתה לי בעבר הפרעת שינה. לא משנה שהסברתי להם שכבר מזמן אינני סובל מכך, הם קראו לי לישון בבית החולים והזמינו אותי לעבור בדיקת שינה במעבדה. היו גם בדיקות נוספות שהייתי צריך לחזור עליהן כמה פעמים. כמו שהתבטאה ד"ר רחמימוב ממחלקת ההשתלות: הם עשו לי 'אוברול על כל הגוף'. זה היה מתיש, אבל מצד שני - נתן לי את התחושה שבאמת דואגים לבריאות שלי."

הרגע המרגש ביותר שזכור לו היה בוועדה הסופית, אותה הוא עבר בתאריך כ' שבט. "יצאתי משם בהרגשה מאוד טובה - הנה עברתי גם את הישורת האחרונה. אבל לבסוף התגלה שהוועדה אמנם אישרה אותי, אבל היא רוצה לברר עוד כמה פרטים לפני שהיא מאשרת באופן סופי, כך שאת האישור האמתי קיבלתי רק כמה חודשים אחר כך, והניתוח נערך לבסוף בתאריך י' סיוון."

הפעם הבאה בה נפגשו יואל ואלברט הייתה ערב הניתוח ממש. יואל נזכר באותם רגעים מרטיטים: "כשראיתי את אלברט ערב הניתוח, כבר ראו עליו שהוא כמעט לא מסוגל לזוז. הייתי כל כך מאושר שהוא נשאר בחיים וזוכה כעת לקבל את הכליה שלי. זה היה רגע ממש מכונן. התחבקנו ואיחלנו זה לזה הצלחה ובריאות שלמה."

לא פחדת?

"ממש לא. להיפך, ציפיתי לרגע שכבר יכניסו אותי לחדר הניתוח. היה לי רצון כל כך חזק לתרום, עד שלא פחדתי בכלל. לא חשבתי אפילו על הפחד. גם אשתי התבטאה שלפני הניתוח היא הרגישה כזו הרגשה עילאית שאפילו ביום כיפור לא חווים אותה."

"לא מאמין שעברתי ניתוח"

הניתוח עבר בחסד ה' בהצלחה, ויואל מדגיש: "הכאבים של אחרי הניתוח היו נסבלים לגמרי. מבחינתי זו הייתה הפתעה, כי ציפיתי לכאבים הרבה יותר משמעתיים, וברוך ה' הם לא הגיעו. אני זוכר שאמרתי לעצמי: 'אם זה כל הכאבים, חבל שלא תרמתי לפני עשר שנים'. את אלברט ביקרתי למחרת, וכשראיתי אותו יושב זורח ומאושר, זה היה שווה את הכל."

ואלברט מציין: "בשלושת החודשים הראשונים שאחרי הניתוח היה קשה, כי קיימת עדיין חולשה ואלו חודשים קריטיים. אבל אחר כך חזרתי לעבודה, חזרתי לחיים. אני צריך להמשיך לקחת תרופות כל החיים, אבל נאלתי מהדיאליזה המייסרת ומהחולשה הבלתי נגמרת. אני יכול לאכול, לשתות, חזרתי להיות כאחד האדם."

ומה אתך, יואל?

יואל משיב בחיוך: "אחרי שבועיים חזרתי לשגרה באופן חלקי, ואחרי חודש אמרתי לעצמי שרק כשאני מסתכל על הגוף שלי ורואה צלקות של החתכים - רק אז אני מאמין שעברתי ניתוח."

הנשמה התעיפה

באותם ימים בהם פונה קרישבסקי למתנת חיים ישנו יהודי בשם אלברט בן חמו, אשר מגיע שלוש פעמים בשבוע לבית החולים לצורך טיפולי דיאליזה מתישים ומייסרים.

כשמשוחחים עם אלברט קשה שלא לדמוע. קולו הופך חנוק כשהוא נזכר באותם ימים קשים: "הדיאליזה שעברתי הייתה יותר קשה מאשר הדיאליזות 'הרגילות', שגם הן כמובן קשות מנשוא", הוא מסביר. "הכניסו לי בתחילה את הצינור בצד ימין של הגוף, לכיוון הלב, אבל אחרי שהצוואר שלי התנפח והיד נהייתה סגולה, אושפזתי בבית החולים, שם הוציאו את הצינור והעבירו אותו למקום אחר בגוף. אבל אחרי כמה חודשים שוב נוצרו בעיות והתנפחויות, אז הצינור הועבר בפעם השלישית.

"המצב שלי הלך והידרדר", הוא נזכר, "הדיאליזה לא ממש פעלה, וכתוצאה מכך הצטברו בגוף כמויות עצומות של רעלים. לרופאים לא היה איך לעזור לי, הם רק אמרו שהם לא מבינים איך אני חי בכלל. הגיע הרגע שבו הרגשתי שזה הסוף, שאני הולך לגמור את החיים שלי. בשלב מסוים הגיעו הרופאים עם רעיון חדשני לחיבור של הדיאליזה. החיבור אמנם עזר, אבל הטיפול היה כרוך בייסורי תופת. חוץ מכאבי הדיאליזה, הרגשתי בכל טיפול גם כאבי ראש איזמים. במשך עשר שעות הייתי מחובר למכשירים, כשאני צורך עד השמיים.

"הסבל שלי היה איום ונורא, אחר כך הייתי חוזר הביתה ולא מצליח לשכב, כי הנחלים עלו לי כל הזמן לכיוון הראש, והבצקות שנוצרו בגלל הרעלים לא אפשרו לי לזוז. הרגשתי שאני על סף התמוטטות. הנשמה

שלי התעיפה, לא היו לי עוד כוחות לחיות, ואז הגיע יואל הגואל", בשלב זה פורץ אלברט בבכי, ואפילו לא מנסה לעצור אותו, "יואל גאל אותי מהייסורים, הוא שינה לי את החיים לבלי הכר. בזכותו הגוף המפורק שלי חזר לחיות. אין לי מילים כדי להודות לו."

"הרצון לתרום בער לי בדם"

יואל קרישבסקי, חסיד ברסלב בעל לב חם במיוחד, פגש את אלברט לראשונה בוועדה לבדיקת סיווג רקמות. "הזכירו שם את השם שלו וראיתי מיהו, אז החלטתי לגשת אליו וזה היה מאוד מרגש", הוא מספר. "אשתו שהייתה אלו פרצה בבכי, היא סיפרה לי שהיא רצתה מאוד לתרום לבעלה כליה, אבל בגלל שגילו בכליה שלה גידול פסלו אותה. גם הילדים של אלברט רצו לתרום לו וגם אחיו, אבל כולם נפסלו, כל אחד מסיבה אחרת. הוא עבר כל כך הרבה אכזבות, וכשראיתי אותו לא הצלחתי להתאפק מלבכות. הוא היה נראה נורא, כל הפנים שלו היו נפולות. אמרתי לעצמי שאילו יכולתי להוציא את הכליה ממני בזה הרגע ולתת לו, הייתי עושה את זה."

השלב הבא היה כבר בבדיקות שהוא החל לעבור. כתושב בית שמש הוא נעזר רבות בארגון ההסעות שארגן ר' חיים כהן, תושב העיר, לזכרה של אמו שנפטרה ממחלת כליות. הארגון דואג לתורמים להסעות לבדיקות במשך כל שעות היממה.

הבדיקות נעשו, אך היו עיכובים טכניים שמנעו מיואל להתקדם. "אולי זה מצחיק, אבל הייתה לי בעיה לוגיסטית להעביר את הטפסים ובמשך תקופה הם היו תקועים אצלי. עד שבשלב מסוים פגשתי מישהו

איסי טבסקי השתוקק במשך חמש שנים לתרום כליה, כשהחלום התממש הוא הופתע מתפנית בלתי צפויה בניתוח, אלא שדווקא אז נחשף לחלק המדהים של עמותת 'מתנת חיים' ותורמי הכליות

דרמה על שולחן הניתוחים

זהו. הוא בן ארבעים וחמש, בשיא כוחותיו. מה מתאים יותר מלקפוץ למים? הצעד הבא כבר היה בשליחת הטפסים ל'מתנת חיים' בהתרגשות ובתפילות. בשונה מאחרים שמספרים כי היה חשוב להם לסיים עם התהליך במהירות, מעיד איסי על עצמו שהוא אדם איטי באופיו. "התקדמתי ברוגע ובנחת, סיימתי כל שלב ורק אז המשכתי לשלב הבא. אף פעם לא דחקתי בצוות הרפואי שיסיימו עם הבדיקות מהר. לאחר שהבדיקות נמצאו תקינות יצרו איתי קשר ממתנת חיים והודיעו שיש יהודי בן שישים וחמש שנמצא כבר שנים בטיפולי דיאליזה, המשפחה שלו היא משפחה קטנה, ולא ניתן למצוא עבורו תורם בעל קשר משפחתי, ולכן הוא זקוק לי. "בשלב זה", אומר איסי בכנות, "חשתי מעט

יציאה לניתוח. בינתיים חלפו כשנתיים ואיסי שמע על חבר מהיישוב שתרום כליה לאחיו. שוב הוא הרגיש את ההתרגשות בלב, ואת הרצון החזק להימנות גם כן על אלו שתורמים ונותנים. הוא פגש את חברו ושוחח עמו ארוכות על הנושא. הסתבר שבמהלך הניתוח גילו אצל החבר בעיה רפואית מסוימת, שאמנם לא מעכבת תרומה, אבל חשוב לטפל בה בהקדם, וטוב שנחשפה בשלב זה. עובדה זו גרמה לאיסי לחוש את הסייעתא דשמיא המיוחדת שמלווה את התורמים. הרצון לתרום התחזק אצלו יותר ויותר. במקביל הוא עזב את עבודת הביטחון ביישוב מסיבות שונות ועבר לעבוד בתחום החינוך. אחרי שהתקבע בחינוך והיה ברור לו שבכך הוא עוסק, הוא הגיע למסקנה שהגיע הרגע 'ללכת על

זכיתי לא רק לתרום חיים, אלא גם להכיר כל כך הרבה אנשים טובים ולחוות את אחדות ישראל באופן המוחשי ביותר". וכעת לסיפור עצמו...

ההחלטה: לתרום חיים

חמש שנים חלפו מאז שהפציע במוחו של איסי הרעיון לתרום כליה ועד היום שבו התממש החלום. למעשה, המחשבות הראשונות צצו אחרי ששמע על חבר שתרם ואף קרא כתבה בעלון בית כנסת שדיברה מבחינה הלכתית על התרומה ועל גודל החסד של תורמי כליות. כבר אז היה ברור לאיסי שיבוא יום בו הוא יתרום. אלא שמבחינה מעשית הדבר לא התאפשר לו. הוא עבד אז כרכז ביטחון ביישוב רחלים, תפקיד המצריך עבודה פיזית רבה. בכובעו השני עסק בהדרכת רכיבה על סוסים, עיסוק שדרש גם כן פעילות פיזית שלא מאפשרת

"רוב התורמים מספרים לכם שהניתוח עבר חלק ובאופן רגוע, נכון?" שואל אותי איסי טבסקי, יהודי שמח ונמרץ, חסיד ברסלב בכל רמ"ח איבריו, מהיישוב רחלים. "אז הנה, אני הולך להפתיע אתכם. אצלי זה לא היה ככה. כלומר - הניתוח עבר בסדר והכליה הוצאה ללא שום פגע, אלא שכאשר ביקשו לסגור את החתך, פגעו בטעות באחד מכלי הדם. כך, במקום שהניתוח יימשך שלוש שעות, הוא נמשך שש שעות".

קולו של איסי נשמע יציב לגמרי כשהוא מספר על כך: "אני ישנתי כל הזמן, בכלל לא ידעתי שקרה משהו, ההתאוששות גם הייתה סבירה. אבל החיבוקים שקיבלתי מקהילת תורמי הכליות והליווי המדהים של מתנת חיים לאורך הדרך, הוכיחו לי עד כמה שנהגתי בחכמה כשבחרתי לתרום דרך העמותה. אף אחד אחר לא היה יכול לתת לי מענה כל כך מושלם לכל מה שהתעורר בדרך. והעיקר,

לאחר שהבדיקות נמצאו תקינות יצרו איתי קשר ממתנת חיים והודיעו שיש יהודי בן שישים וחמש שנמצא כבר שנים בטיפולי דיאליזה, המשפחה שלו היא משפחה קטנה, ולא ניתן למצוא עבורו תורם בעל קשר משפחתי, ולכן הוא זקוק לי.

חזרת לשגרת פעילות מלאה?

"בוודאי. מלאה פלוס-פלוס. בתחילה חזרתי רק לעבודתי כאיש חינוך, אבל מהר מאוד המשכתי גם לפעילות הספורטיבית. הספקתי מאז לצאת למילואים ולעשות מסעות לא קלים. היה לי גם חלום לרוץ מרתון, עדיין לא הגשתי אותו, אבל בקרוב אני עומד לרוץ חצי מרתון, ולא חושב לעצור בזה."

בן משפחה חדש

ואי אפשר שלא להזכיר מילה על הנתרם שקיבל את כלייתו. איסי מציין שהוא יהודי חריף ומבין עניין. לכן כשיצא מחדר הניתוח ושמע על כך שאיסי, עדיין לא יצא, הבין מיד שכנראה חל סיבוך כלשהו ומיד התחיל להתפלל ולבקש מכל משפחתו שתצטרף לתפילות.

"בסופו של דבר הוא עבר התאוששות הרבה יותר מורכבת ממני", אומר איסי. "במהלך האשפוז הוא נפל, התפרים נפתחו, והוא נאלץ להיות מאושפז כמה שבועות. אבל כיום שנינו בריאים, שלמים וחזקים. אנחנו משוחחים הרבה, מגיעים לשמחות אחד של השני ומתארחים זה אצל זה. ברוך ה', יש לי בן משפחה חדש".

למען האמת, אצל איסי זו לא התרומה הראשונה שהוא מעניק לחברה. "זכיתי להתנדב בלא מעט ארגונים, אני מתנדב במד"א ובכיבוי האש, אני גם כונן של 'ידידים', אבל התרומה החד פעמית הזו, שאינה יכולה לחזור, החוויה הזו שאתה נותן משלך משהו שמציל חיים של אדם אחר, זה השיא של תחושת הנתנה שחוויתי בחיי".

איסי בוחר לסיים באופן הכי לא צפוי. "תקשיב ליי", הוא אומר בכנות וברגש, "אם הרב הבר מבטיח לי שאפשר לחיות בלי כליות, אני רץ הרגע לתרום את הכליה השנייה שלי. שמעת?"

צידה לדרך: "הרגל את עצמך לחשוב אך ורק מחשבות חיוביות; הן תחוללנה בך נפלאות" (רבי נחמן מברסלב).

הופך למורכב יותר ובשל כך גם ההחלמה תהיה כנראה יותר ארוכה. אבל אשתי היא אופטימית בטבעה, מבחינתה היה ברור שהכל יסתיים על הצד הטוב ביותר."

בינתיים עודכן גם הרב הבר בהתרחשויות, ולמרות שהבין שלא מדובר חלילה בסכנת חיים, הוא הפיץ את שמו המלא של איסי בקרב כל קהילת התורמים. באותו רגע החלו תפילות בכל רחבי הארץ. תפילות של תורמי כליות בוקעות ריקים, וכמובן לא שבות ריקים.

איסי זוכר את עצמו פוקח את העיניים בחדר ההתאוששות ושואל מיד מה עם הכליה. "נעניתי בכך שהכליה נקלטה ועובדת היטב. שמחתי מאוד, ואז סיפרו לי שבמהלך הניתוח היו צריכים לבצע פרוצדורה מסוימת. שאלתי אם עכשיו הכל בסדר וכשנעניתי בחיוב הייתי רגוע. במשך כל היום הראשון הייתה תחושת 'היי' גדולה, כך גם ביום השני, אבל ביום השלישי התחלתי להרגיש לא טוב, זה היה שונה מכפי שציפיתי, כי התורמים תמיד מספרים לי שביום השלישי הם כבר קמים ומתהלכים. אבל הרופאים הסבירו לי שזה בגלל הפרוצדורה, ולכן ההתאוששות תהיה יותר איטית."

הוא מבקש להדגיש: "זה אולי נשמע מלחיץ, אבל הסיבוך אינו קשור כלל לכליה, אלא למה שקרה אחרי שהיא הוצאה. על כל פנים, ביום חמישי באותו שבוע כבר השתחררתי הביתה בריא ושלם, נותר לי רק להתאושש קצת, לנוח ולשוב לעבודה."

כשהגעתי לרבי נחמן זכיתי לישועות עוד באותה שנה. גם בתהליך תרומת הכליה הרגשתי שאני מקבל מרבינו כוחות מיוחדים. דבריו וכתביו ליוו אותי בהתבודדות ובמחשבות. בימים שבהם המתנתי לניתוח הייתי פותח ספר 'ליקוטי עצות' באקראי ומוצא בו רמזים לתרומה ולמה שנדרש ממני לעשות."

את המושל שלו הוא פגש לראשונה במהלך ההכנה לניתוח, כחצי שעה לפני שהוכנס אל חדר הניתוחים. "הוא יהודי לא צעיר, אב לארבעה וסב לשבעה. במשך חמש שנים הוא היה בטיפולי דיאליזה קשים ומייסרים. בתו עשתה מאמצים גדולים כדי לתרום לו, אך נפסלה מכיוון שהיא חולת סוכרת. לא היה אף אחד אחר שיכול היה להתאים לתרומה. כשנפגשנו פנים אל פנים, קלטתי פתאום בצורה המוחשית ביותר שאני אכן הולך להציל חיים."

רגעים ספורים לאחר מכן הוא נכנס אל חדר הניתוחים, אל הרגעים הגדולים ביותר שחווה בחיי.

וכאן מגיע הרגע בו מסתבך הכל...?

"כאן מגיע רגע הניתוח", מתקן אותי איסי, "למעשה, אני הייתי מורדם על שולחן הניתוחים ולכן לא ידעתי שחל סיבוך. גם אשתי שהמתינה בחוץ לא הבינה שהדברים מסתבכים, כי הכינו אותה מראש לכך שהניתוח עלול להתארך מסיבות שונות. בשלב מסוים יצא אחד הסניטרים ועדכן בכך שהניתוח

אכזבה. אמנם כששאלו אותי למי אני רוצה לתרום, אמרתי שלא אכפת לי והכל פתוח, העיקר שיהיה יהודי. אבל האמת היא שלאורך כל הדרך ראיתי בדמיוני שאני מציל חיים של אדם צעיר בעל משפחה ענקית, וכולם מתרגשים מהמלאך הגואל שהעניק חיים לראש משפחתם. פתאום אני מבין שהמושל שלי עומד להיות שונה מכפי שציפיתי. ביקשתי ממתנת חיים לחשוב על כך ובינתיים שוחחתי עם אשתי. תגובתה הייתה: 'אם כך גלגלו משמיים, סימן שהוא צריך להיות המושל שלך'. מהר מאוד החלטתי ללכת על זה."

תפילות של תורמי כליות

כאן מבקש איסי לעצור לרגע ומציין שאת כל רוח ההתנדבות שפיעמה בו הוא שאף ממקום אחד - רבי נחמן מברסלב. הוא טס לאומן מזה עשרים ושתיים שנה ברציפות, אף פעם לא מוותר. הנסיעה הראשונה שלו הייתה בשנת תשנ"ז, כשנתיים לאחר נישואיו, ומאז הוא ממשיך להגיע לציון הקדוש מידי שנה.

"ראיתי בזכות הצדיק ישועות גדולות ועצומות", הוא מעיד, "איני יכול לפרט על כל מה שחוויתי שם, אבל אני יכול לציין שבמשך חמש שנים אחרי החתונה לא זכינו לילדים. חווינו תלאות ואכזבות רבות, התפללתי מכל נשמת אצל רבי נחמן וכיום אנחנו הורים לשמונה ילדים בלי עין הרע. בכל שנה

”התורם לא נתן לי כליה, הוא נתן לי חיים שלמים”, אומר יעקב ביטון, ”הייתי למוד אכזבות, לא השליתי את עצמי, אבל פתאום הגיע התורם והוציא אותי לאור גדול. אין לי מילים כדי להודות לו. אבל הוא בכלל לא מבין על מה יש להודות...”

תני

מיורדי בור

תני

לכל מקום אפשרי. הרגשתי שגם אם בתגובה לכך יתרמו לחולים אחרים, זה בסופו של דבר יועיל גם לי, כי המודעות לנושא התרומה תעלה. השקעתי בפרסום הנושא את כל נשמתי. כמובן שהפניתי כל תורם פוטנציאלי שהגיע אליי ל'מתנת חיים' כי היה ברור שהם הגוף המקצועי והנכון ביותר לניהול התרומה. הרב הבר עצמו אמר לי שהוא ממליץ גם לחולים אחרים לנהוג בדיוק כמוני, כלומר – לעשות גם השתדלות מצידם בנוסף לזו של העמותה".

במהלך אותה תקופה היו לא מעט תורמים שהוא הפנה למתנת חיים. היו אפילו שניים שהגיעו לעמותה ותרמו דווקא לאנשים אחרים ולא לו. אחד מהם עשה את זה מכיוון שאחרי הבדיקות התגלה שהוא לא מתאים ליעקב, השני תרם למישהו אחר שנה אחרי שפרסם יעקב לראשונה שהוא זקוק לכליה, כי היה בטוח שהוא כבר קיבל... אבל היו גם הרבה כאלו שניסו לתרום לו באופן ישיר, אך נפסלו במהלך הבדיקות. בכל פעם היה נראה שיש משהו שעוצר את הגלגלים. פעם אלו סיבות גנטיות ופעם אי התאמה מסיבה אחרת. היו גם כמה וכמה תרומות שהגיעו לשלב הסופי ביותר, ואז קרסו.

ובשבתות לא יכולתי להיות איתם אפילו רגע, כי הרגשתי כל כך רע, עד שכל מה שרציתי היה רק להיעלם במיטה".

גם מבחינה מקצועית הוא מצא את עצמו בסאגה של התמודדות. הוא סיים אז את לימודי עריכת הדין והיה בשלב הסטאז' המקצועי. לשאלה, איך אפשר להתמסר למקצוע בזמן של טיפולי דיאליזה, הוא משיב שכבר בשלב זה הוא קיבל החלטה ברורה – הדיאליזה לא תעצור את חייו. "החלטתי להתייחס אליה כמו לעוד מטלה שאני צריך לבצע", הוא מסביר. "קניתי קלסר וחילקתי אותו לחוצצים ולניילונים. הכנסתי לתוכו את כל הטפסים של טיפולי הדיאליזה ואת כל הבדיקות שאני נדרש לעשות. החלטתי שכמו שאני מתייחס לתיקים אחרים שיש לי במשרד, כך אתייחס גם לתיק הזה, אבל לא אעניק לו נפח יותר מן הראוי לו".

במקביל להחלטה לשמור על שגרת החיים ככל האפשר, הוא קיבל החלטה נוספת – לעשות הכל, אבל הכל, כדי למצוא תורם כליה שיעניק לו חיים. "כמובן שפניתי למתנת חיים, אבל לא הסתפקתי בכך. הפצתי את הבקשה שלי בקבוצות שונות, פרסמתי איפה שרק יכולתי ופניתי

לקבל את כל התודות האלו", הוא אומר, "כי התחושה של יעקב ואשתו היא שכביכול כל מה שייגידו או יעשו, הם לא יוכלו להשיב לי את מה שנתתי. אבל זה לא אני. זה הקב"ה. ריבונו של עולם הוא זה שהעניק לי את הבריאות, ואני בסך הכל מעביר את מה שאני יכול הלאה. אז נכון שהייתי צריך לעבור ניתוח, אבל ההתאוששות הייתה פשוטה יחסית, ושבתי להיות בריא ושלם. ביננו, אם נשים יכולות ללדת, גם אנחנו יכולים פעם אחת בחיים להעניק חיים למישהו שסובל מאוד".

ישועה בלתי צפויה

סיפור תלאותיו של יעקב ביטון נפתח בגיל 25, אז הוא אובחן עם אי ספיקת כליות. אמנם הרופאים הבהירו שמצבו עלול להידרדר ולהפוך לסופני, אך בפועל הוא המשיך את חייו כרגיל, אם כי בפנים הגוף הלך ודעך. לא הייתה דרך לעצור את ההתדרדרות. בגיל 28 הוא קיבל את המכה האמתית, כאשר החל בטיפולי דיאליזה. כאב צעיר לילדים קטנים זה היה עבורו קשה מנשוא. "כל השבוע לא פגשתי את הילדים, הגעתי הביתה אחרי שהם כבר ישנו,

שלושה ימים אחרי ששחרר יעקב ביטון מבית החולים, כשהוא לא זקוק עוד לדיאליזה ולטיפולים המתישים את הגוף ואת הנפש, הוא פגש לראשונה את מצייל חיי – יוסף אפיריון, במקום הכי בלתי צפוי – בבית הנשיא.

"רק אחרי שקיבלתי את הכליה, גיליתי שזכיתי להיות המושלת ה-400 דרך עמותת מתנת חיים", הוא מספר. "כחלק מכך הוזמנתי יחד עם אשתי לערב הצדעה שנערך לעמותה בבית הנשיא, גם יוסף התורם הוזמן לשם עם אשתו. זו למעשה הייתה הפעם הראשונה בה נפגשנו כולנו יחד".

התחושה העיקרית שליוותה את יעקב במהלך הטקס הייתה דווקא קנאה. "כמה הייתי רוצה אני להיות במקום התורם, לזכות להיות במקום של הנותנים ולא של המקבלים", הוא אומר. "האמת היא שלאורך כל הדרך ניסיתי לחשוב מה אני אומר לו, לאיש שהציל את חיי ושגמל אתי את החסד העצום הזה. הרי הוא נתן לי איבר מגופו, ואיבר לא שווה כסף. זה משהו אחר לגמרי".

יוסף אפיריון, התורם, חווה דווקא מבוכה גדולה. "זה ממש מביך

”דיברתי עם הרב הבר והוא עודד אותי מאוד. במקביל המשכתי עם הפניות הנואשות בתקשורת, כדי להביא עוד פונים“. שבוע אחרי סוכות נקבע לו תור בבלינסון לבדיקות דם ראשוניות עם תורם חדש.

זו אכזבה נוראה. איך התמודדת?
”אגיד לך איך התמודדתי“, מפתיע ביטון. ”תמיד נצמדתי לביטוי: המון תקווה ואפס ציפיות. בכל פעם מחדש ציפיתי וקיוויתי, אבל אף פעם לא אפשרתי לעצמי באמת להאמין שזה יצליח. אמרתי לכולם ש’עד שאני לא רואה את התפרים של אחרי הניתוח, אני לא מאמין שזה יקרה’. באותה

פעם בה נפסל התורם ברגע האחרון ממש, לאחר שכבר היה ברור שאני עומד לקבל את התרומה, הייתי באמצע להתקין מדף בבית כשהטלפון צלצל. הרמתי ושמעתי את ההודעה על כך שהתורם נפסל. ניתקתי את השיחה והמשכתי להתקין את המדף... הייתי חייב לסגל לעצמי קור רוח. אחרת לא הייתי שורד. מצד שני, כפי שכבר ציינתי, עשיתי כל השתדלות שקיימת בעולם כדי למצוא תורם. גם בשלב הבדיקות וההתאמות, יצרתי בעצמי קשר עם המזכירות בכל אחת מהמרפאות, והייתי מתקשר בכל יום לשאול איך אפשר ולזרז עניינים. הפכתי עולמות כדי לקדם כל תרומה שהוצעה לי. אחרי הכל, מדובר בחיים שלי“.

ומי לא ניסה לתרום לו? ביטון מספר על קרובי משפחה ועל אנשים מכל רחבי הארץ, על תורמות ועל תורמים, צעירים ומבוגרים, היה אפילו אדם נוצרי ששמע על מצוקתו והגיע מחו"ל כדי לעבור בדיקות התאמה. לבסוף הוא נפסל אחרי שהוועדה החליטה שהוא ”לא מועד להשלכות מעשיו“. ”אבל תבנינו, הוועדה הגיעה אחרי ארבעה חודשי בדיקות מפרכים שלי ושל...“ הוא מעיר, ”למעשה, היו לי יותר מעשרה תורמים פוטנציאליים שנכשלו“.

וכאן הוא מגיע לנושא מרגש במיוחד: ”כמו יתר חסידי ברסלב, גם אני מקפיד לנסוע לאומן מידי ראש השנה, וזוכה בכל פעם מחדש לראות ישועות מעל לגדר הטבע. בשנה הראשונה של הדיאליזה לא הצלחתי לנסוע, כי ראש השנה חל סמוך לשבת, ולא הייתה דרך לוותר על הטיפולים. אמנם נסעתי בחדש אלול, אך מי שהיה בראש השנה, מבין שאין לכך תחליף. שנה לאחר מכן, כשהייתי מותש ומאוכזב בשל ניסיונות התרומה שכשלו, החלטתי שאני נוסע ויהי מה. הרי אני לא יודע מה יהיה איתי בשנה הבאה, אז לפחות בשנה זו – על אומן אני לא מוותר.

”עברתי טיפול בערב הטיסה ב-12:00 בלילה וטיפול נוסף נקבע לי למחרת הטיסה לישראל, ב-6:00 בבוקר. כך זכיתי להיות אצל רבי נחמן בראש השנה. אמנם לא אכלתי כמעט כלום בשל דיאטה קפדנית שהרופאים דרשו ממני לדבוק בה ללא שום הקלה, גם מצבי הפיזי היה גרוע, כי מכיוון שלא עברתי טיפולי דיאליזה, לא יכולתי לנקות את הרעלים שהצטברו בגוף, וכך הפך גופי למעין שק מלא מים, נפוח ומלא בצקות. אבל הרגשתי ששערי שמיים נפתחים מעליי. רק מי שהיה באומן יכול להבין על מה אני מדבר“.

הוא חזר לארץ כשהאופטימיות והפסימיות משמשות אצלו בערבוביה.

הקול האופטימי ניסה לשכנעו שאין סיבה לדאוג. הוא יצליח לשנות את המצב, הוא עוד יזכה לקבל בסייעתא דשמיא כליה וחיים חדשים. הקול הפסימי הזכיר לו איך שהוא הפך עד כה עולמות, אך דבר לא עזר. בסופו של דבר האופטימיות ניצחה. ביטון התנער מכל מה שהיה והחליט שהוא לא מתייחס למסע חייו כאל 'GAME OVER', אלא מחשב מסלול מחדש, ביתר מרץ.

”דיברתי עם הרב הבר והוא עודד אותי מאוד. במקביל המשכתי עם הפניות הנואשות בתקשורת, כדי להביא עוד פונים“. שבוע אחרי סוכות נקבע לו תור בבלינסון לבדיקות דם ראשוניות עם תורם חדש. ”מדובר בבדיקות דם מיוחדות שיש לבצע במקביל לבדיקות של התורם“, הוא מסביר, ”התורם והמושתל מגיעים באותה שעה, אך כמובן שכל אחד נכנס ביחידות, כדי לשמור על הדיסקרטיות. במקרה שלי במעבדה אפילו לא ידעו על כך שהתורם היה אמור להגיע. כך יצא שנסעתי במיוחד לבלינסון והבדיקה פשוט לא נערכה“.

הוא יצא מבית החולים מהורהר. מה מנסים לרמוז לו מן השמיים? מהי משמעותם של העיכובים הללו? ואז צלצל הטלפון, ועל הקו הייתה נציגת מתנת חיים. ביטון היה בטוח שהיא רוצה להסביר מה ארע עם אותו תורם, אך בפיה הייתה בשורה אחרת: ”עזוב את התורם הספציפי הזה, מצאנו מישהו שנראה מתאים עבורך בדיוק, הוא היה אמור לתרום לאישה אחרת וכבר עבר את כל הבדיקות. ברגע האחרון נודע שהאישה אינה יכולה לקבל את הכליה, אך הוא כבר אושר על ידי כל הוועדות. נותר לכם לבצע רק את בדיקות ההתאמה הסופיות“.

ביטון, למוד האכזבות, השתדל לא להתרגש, אך מאותו רגע החלו האירועים להתקדם בקצב מסחרר. הבדיקות נעשו בזו אחר זו והן היו מצוינות לגמרי. ההתאמה הייתה מושלמת. בחודש שבט באותה שנה כבר נערך הניתוח. ”זה היה נראה לי טוב יותר מחלום“, הוא אומר בהתרגשות, ”בלי עיכובים, בלי ביוקרטייות מיותרות, הכל הסתדר בצורה כל כך חלקה. זה פשוט הגיע“.

לתת חיים

את התורם שלו יעקב ביטון לא פגש בימי האשפוז בבית החולים.

הפעם הראשונה בה הם נפגשו, הייתה בטקס המיוחד שהתקיים בבית הנשיא. ”אני חושב שהעולם נחלק לשניים“, מציין ביטון. ”יש אנשים שלא מבינים איך אפשר לתרום כליה, איך אפשר לקחת איבר מהגוף ולתת למישהו אחר? לעומתם, יש את אלו שלא מבינים למה עושים מזה עסק. התורם שלי נמנה על הסוג השני. כשאני אומר לו תודה רבה הוא פשוט מתקפל ולא נעים לו, הוא ממש נבוך. כשהגעתי אליו השנה להביא משלוח מנות בחג הפורים הוא התחנן שזו תהיה השנה האחרונה שאני עושה את זה“.

ואיך אתה מרגיש כיום?

”אני כבר שנה וחצי אחרי התרומה, חזרתי לחיים תקינים ומלאים ברוך ה'. הילדים שלי קיבלו אבא חדש ואשתי קיבלה בעל בריא וחזק. ברוך ה' אני גם מצליח לעבוד במלוא המרץ. אני מרגיש כמו שהרגשתי בגיל עשרים, ובכל פעם אני אומר לתורם שלי: 'זה לא שנתת לי כליה, נתת חיים. חיים שלמים'“.

צידה לדרך: "חיים נצחיים הם רק לה' יתברך, כי הוא חי לנצח. ומי שנכלל בשורשו, דהיינו בו יתברך, הוא גם כן חי לנצח" (ליקוטי מוהר"ן).

התמציל

עד אותו יום לא חיפשתי אותם", הוא אומר. "אבל מה שבטוח זה שהיו לי הרבה אנשים שיכולתי להתייעץ איתם ולשאוב אינפורמציה, ואכן עשיתי זאת."

בזכות האישה

מרגע בו קיבל ר' ישי את ההחלטה על התרומה, הוא לא היסס כלל. מבחינתו הדברים היו ברורים וסגורים. אלא שהיה עליו להתמודד עם קושי מסוים. "באופיי", הוא אומר, "אני אדם שמתקשה לטפל בביורוקרטיה. נושאים שקשורים לטופסולוגיה ומילוי ניירת נדחים אצלי באופן תמידי. מבחינתי הייתי מוכן לגשת באותו רגע לבית החולים, למסור את הכליה ושיהיה לבריאות. אבל לקבוע תורים לכל הבדיקות ולמלא את כל הטפסים הנדרשים? זה כבר היה כבד מידי עבורי."

כאן נכנסה לתמונה אשתו, אשר מרגע בו העלה בעלה את רעיון התרומה, עודדה אותו לאורך כל הדרך. "אשתי מיוחדת במינה והיא בעצמה מעוניינת לתרום כליה בעזרת ה' בהמשך", הוא מציין, "היא זו שעזרה לי ודחפה אותי. ברור לי שאם היא לא הייתה מסייעת לי

ההיכרות

הראשונה של ר' ישי קופרמן עם נושא תרומת הכליה, הייתה כמו אצל רבים מן התורמים האחרים, דרך העלונים של מתנת חיים, היוצאים כמה פעמים בשנה ובהם מופיעים סיפורי התורמים. כך הוא התוודע לסיפוריהם של תורמים אחרים. כך הוא בכלל הכיר את המושג 'תרומת כליה'.

העלון הראשון בו הוא נתקל גרם לו לחשוב ולהרהר על כך, העלון השני גרם לו להתחיל להבין שייתכן שגם הוא יכול להיות מאלו שתורמים, ושנה לאחר מכן כשהוא נתקל בעלון נוסף, כבר היה ברור לו היטב - גם הוא מעוניין להימנות על אותם אנשים. גם הוא רוצה להציל חיים.

באותם ימים היה לר' ישי חבר שתרם כליה לאשתו, והוא ניצל את ההזדמנות כדי לשוחח אתו ולשמוע פרטים טכניים על אופן תרומת הכליה וכל המסתעף ממנו. בינתיים, ללא סיבה נראית לעין, הוא החל להכיר סביבו יותר ויותר תורמי כליות. "אני לא יודע אם במקרה צצו סביבי תורמי הכליות האלו, או שפשוט

הוא אברך שהבין את הצורך הגדול בתרומת כליה ופשוט לא היה מסוגל לעמוד מנגד. בדרכו לתרום כליה הוא נעזר באשתו, הסתיר זאת מחבריו, ורק אחרי מעשה הסכים לפגוש את המושתל. ר' ישי קופרמן חושף את סיפורו

פּוֹתְחִים שְׁנָה מִתּוֹקָה עִם גְּלַאט תּוֹר

חברת גלאט תור מקדמת בברכה את רבבות העולים לקיים רצון צדיק בקיבוץ הקדוש אומן - ראש השנה.

ומאחלת
שנה טובה ומתוקה לכל בית ישראל

מרכז הזמנות:
02-5477-600
www.glattour.com | office@glattour.com

- מחלקת קבוצות
- שירות ומקצועיות
- גלאט
- משרות מהודרות
- נסיעות פנים
- ארוחות שף
- לינה ואירוח

ההתאוששות. כאדם בריא, נמרץ ופעיל, רציתי לדעת שאני עומד לחזור לעצמי כמה שיותר מהר, שהשגרה שהכרתי לא תשתנה פתאום. ברוך ה' אני יכול לציין שההתאוששות הייתה מהירה. אם לא האיסור לסחוב במשך חודשיים משקל של יותר מ-5 קילוגרם, הייתי יכול לשכוח מהניתוח מהר מאוד. אני אברך כולל וחזרתי ללמוד הרבה יותר מהר מכפי שיכולתי לשער. החיים שלי ממשיכים בדיוק כפי שהיו עד היום, רק שעכשיו יש חיים של עוד יהודי שחזרו להיות כפי שהיו.

לפני הניתוח העדיף ישי שלא לחשוף את חבריו לכולל לתרומתו, אך לאחר מכן השתנתה דעתו והוא החליט לשתף גם אחרים, בעיקר כאלו שנראה לו שהם בעלי פוטנציאל לתרום. "אני לא משכנע אף אחד, גם לא חושב שזה נכון לשכנע. מי שזה לא מתאים לו - שלא יתרום. אבל מי ששואל אותי על כך, אני אומר לו את האמת ומסביר לו עד כמה שהדבר אפשרי וכל כך פשוט ולא מסובך".

זה אגב מה שהוביל לכך שהחברותא שלו - ר' מרדכי נעימי, תרם אף הוא כליה (סיפורו המרגש מופיע בעלון זה) וכן הפך את נושא תרומת הכליות למדובר כל כך בכולל ברסלב ביתר עילית ואף בכוללים נוספים ובמוסדות של החסידות.

"אני בטוח שבעזרת ה' נראה בהמשך עוד הרבה תורמים מחסידות ברסלב, כי זה כל כך טבעי ומתבקש", הוא מסכם בתקווה. בתפילה.

צידה לדרך: "כבר מבאר כמה פעמים שאין צריכין שום חכמות בעבודת הבורא יתברך רק תמימות ופשיטות ואמונה" (שיחות הר"ן).

בכל הנושא הביורוקרטי, לא הייתי מגיע לזה.

שליח נוסף שעזר לו הוא הצוות בעמותת מתנת חיים. "כל ההתנהלות הייתה דרך העמותה, והם עשו ממש מעל ומעבר כדי להעניק לי ליווי ותמיכה. הרגשתי שאני בידיים טובות. זהו מסר שאני רוצה להעביר לאנשים אחרים שחושבים על תרומה - הרי לאף אחד מאתנו אין ניסיון בתרומה כזו. כל מי שמחליט לתרום זו הפעם הראשונה וגם האחרונה בחייו שהוא עושה זאת. לכן חשוב כל כך להיות קרוב למישהו שיכול לענות לך על השאלות וללוות אותך. למתנת חיים יש ניסיון רב בתחום".

לאחר שר' ישי עבר את הבדיקות הראשונות יצרו אתו קשר ממתנת חיים והודיעו לו שיש בחור צעיר חולה כליות שזקוק מאוד לכלייתו. "הרב הבר התקשר אליי במיוחד כדי לספר לי שהבחור המדובר מטופל בבלינסון. הוא ידע שאני גר בביתר עילית ולכן שאל אם אני מוכן לנסוע עד לבלינסון לצורך התרומה. הוא הסביר לי שבמידה ולא, יחפשו לי מושל בהדסה עין כרם. כמוכן שלא התלבטתי כלל. אמנם הבנתי שאדרש לנסוע יותר משעתיים לכל צד, אבל הרגשתי שזה חלק מהמצווה והסכמתי. אם האדם שזקוק לי נמצא בבלינסון - אסע אליו עד לשם".

ביום הראשון של הבדיקות בבלינסון ארע דבר מעניין. התברר שאחיי הבכור של ישי, החליט אף הוא לתרום כליה ופנה למתנת חיים' לבירור ראשוני. את הבדיקות הם עשו בפער של שבועיים, אלא שהאח נפסל בשלב מתקדם כיוון שגילו אצלו גידול בכליה, וביום בו ר' ישי עבר את הבדיקות הראשוניות הוא עבר ניתוח בדרך להסרת הגידול. "אחי אומר באופן ברור שהוא זכה והודות לך שהוא רצה לתרום ונבדק, החיים שלו ניצלו. אגב, אחרי שתרמתי התברר לי דרך אחד הדודים שהסבא רבה שלנו נפטר לפני כמעט שמונים שנה בגיל צעיר בשל מחלה בכליות. באותם ימים לא היו השתלות כמוכן. אני מרגיש שהתרומה שלי היא מעין סגירת מעגל משפחתית".

שיתפת את בני משפחתך לאורך הדרך ברעיון התרומה?

"לא, בהתחלה לא רציתי לספר לאף אחד. לא ראיתי בכך שום עניין. זמן קצר לפני התרומה יידענו את המשפחה הקרובה וכולם עודדו אותנו מאוד. היו כאלו שקצת חששו, אך בסופו של דבר הייתה ממש שמחה".

חיים של סיפוק

בדיקות, בדיקות, וועדות ושוב בדיקות, והאישור המיוחל מגיע. נקבע תאריך לניתוח ור' ישי מתייצב בבית החולים. "בתחילה בכלל לא רציתי לדעת למי אני תורם", הוא מספר, "מה זה משנה? אני רוצה להציל חיים, מה יוסיף לי לדעת מיהו המושל? בסופו של דבר המושל שלי אושפז בחדר מול החדר בו אושפזתי והמשפחות כבר נפגשו, כך שלא ממש נותרה לי ברירה. אז ערכנו היכרות ושמתתי להכיר אותו. בינתיים גם הגיע צוות של מתנת חיים ועשה שמח במחלקה. האווירה באשפוז הייתה מיוחדת במינה, ממש מרוממת. עד היום אני שומר על קשר טוב מאוד עם המושל היקר שלי. לפני כחודש טסנו יחד לאומן, כדי להודות יחדיו על הנס".

איך הייתה ההתאוששות?

"כשביררתי על הניתוח פחות חששתי מהפרוצדורה עצמה. אמרתי לעצמי: 'הרי אני ממילא ישן, אני סומך על המנתחים שידעו מה לעשות'. אבל הדבר שכן חששתי ממנו ואף ביררתי עליו הרבה היה

”הרגשתי מת מהלך“

הרגע בו ישב נחמן מלול מול הנפרולוג שאמר לו בפה מלא: ”הכליות שלך לא מתפקדות, מהיום תזדקק לטיפול דיאליזה“, היה הרגע שחילק את חייו לשניים: החיים שלפני המחלה, שבהם הוא צעיר וחסון, אב לשלושה ילדים שעובד בשתי משרות במשך שש עשרה שעות ביממה, והחיים שאחרי הגילוי, כשחייו הופכים למסכת ייסורים גדולה, ובה הוא מחובר למכונה ולצינורות ארבע פעמים בשבוע, בכל פעם למשך מספר שעות, כשהוא יודע שאם לא תימצא עבורו תרומת כליה בתוך זמן קצר, חייו יהיו בסכנה. אבל למען האמת, דווקא באותו רגע שבו השתנה עולמו, נחמן לא ממש הבין מה קורה איתו. ”הייתי צעיר מאוד, בן עשרים וחמש, ועד אז בכלל לא ידעתי מה זה רופא. אני לא זוכר את עצמי חולה. לכן כשנאמר לי שאני זקוק לדיאליזה בכלל לא הבנתי במה מדובר, ייתכן שפשוט לא רציתי להבין“.

שגרה של חולי

הכל התחיל באחד הימים כאשר נחמן הרגיש סחרחורת וכאבים בברכיים ובידיים, היה לו קשה לעמוד והופיעו גם בחילות. ”בתחילה לא ייחסתי לכך חשיבות“, הוא אומר, ”בהמשך, כשכבר לא יכולתי להתעלם, הלכתי לרופא שפטר אותי ללא ממצא משמעותי. רק לאחר תקופה ארוכה הגעתי לנפרולוג שאמר לי בפשטות: 'לך לעשות ביופסיית כליה'. זו הייתה הפעם הראשונה בה שמעתי את המילה 'כליה' בכל הנוגע למצבי, והתחלתי להבין שיתכן שקיימת אצלי בעיה בכליות. הגעתי לבית החולים איכילוב, שם עברתי את הביופסיה ובעקבותיה גילו שהכליות שלי לא מתפקדות. עוד לפני שהספקתי להבין את משמעות הדברים, כבר הודיעו לי שאני עובר ניתוח בחזה, בו חיברו

איך מרגיש אדם צעיר, חסון ובריא, שמתבשר על כך שכליותיו קרסו? נחמן מלול נאלץ להתמודד עם טיפולים מתישים, כאבים איומים, ירידה במשקל ופחד מוות כפשוטו < למחרת היום בו הודיעו לו הרופאים כי ימיו ספורים, נמצא עבורו התורם

”רק תפילות, תפילות בקברי צדיקים ובעיקר אצל רבי נחמן. אפילו בשנה האחרונה למחלתי, הגעתי לרבי נחמן בראש השנה. חברים שלי חשבו שהשתגעתי, הם לא הבינו איך במצבי אני יוצא מהארץ, אבל הודעתי להם שאני לא מוותר על ראש השנה באומן. ובאמת זכיתי שם להתעלות עצומה“.

רגע, ומה עם טיפולי הדיאליזה? אמרת שהיית מחובר לדיאליזה במשך ארבעה ימים בשבוע. מה עושים בכזו נסיעה?

”כמובן שלא יכולתי לוותר על הטיפול הרפואי, אז עברתי את הדיאליזה בבית חולים בעיר ויניצה, הסמוכה לאומן. כשהגעתי לשם האחות שקיבלה את פניי נראתה המומה ושאלה אותי למה אני מחייך. עד מהרה הבנתי את פשר השאלה, שכן כל החולים בחדר הדיאליזה, חוץ ממני, נראו אפרפרים וחסרי חיות. לא התאפקתי והסברתי לה: 'אצלנו בישראל זה לא כמו אצלכם, אצלנו כולם עוזרים אחד לשני, אני אף פעם לא לבד'“.

אחרי התפילות אצל רבי נחמן הוא שב לארץ והתחנה הראשונה שלו הייתה בקבר רחל. ”התפללתי אצל אמא רחל, כמו ילד קטן. סיפרתי לה על הניסיון הקשה, דיברתי מעומק הלב, ויצאתי משם רגוע. לא יודע להסביר את זה, אבל היה ברור לי שהקב"ה יעשה לי נס“.

חלפו מאז עוד כמה שבועות, ומצבו של נחמן המשיך להתדרדר. באחד הימים הרופא הודיע לו ולאשתו שאם לא ימצא תורם, הוא יהיה בסכנת חיים. ”זה לא הפתיע אותי“, מציין נחמן, ”הרגשתי על גופי שזה מה שעומד לקרות. אבל עדיין לא התייאשתי. התחושה הייתה של 'אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם על ימנע עצמו מן הרחמים'. האמנתי שהכל יכול להתהפך“.

ואכן זה קרה. למחרת כבר הגיעה שיחת טלפון מ'מתנת חיים', בה בישרו לאשתו על כך שנמצא תורם מתאים. הרב הבר הכריע שהניתוח יתבצע בבלינסון, וכך הגיע נחמן לבית החולים, שם הוא פגש את היהודי שהציל את חייו. בשל קוצר הזמן הם עברו רק את הבדיקות ההכרחיות, ומהר מאוד נקבע תאריך לניתוח.

ייתכן שהקצב המהיר בו התקדמו העניינים, הוא זה שגרם לכך שלסיפורו האישי של התורם התוודע נחמן רק לאחר התרומה. ”בחג הסוכות האחרון הזדמן לנו לשבת יחד ולשוחח, ואז שאלתי אותו לראשונה מה הוביל אותו לתרום כליה. התורם שלי סיפר לי שכבר בסוכות בשנה שעברה הוא רצה לתרום, אך מכיוון שאשתו הייתה זמן קצר אחרי לידה, בוועדה של משרד הבריאות דחו את בקשתו. הוא לא ויתר, אלא הגיש ערעור בכתב, הם דחו אותו שוב, והוא הגיש ערעור נוסף שאכן התקבל. המדהים הוא שבדיוק בחג הסוכות בשנה שעברה התדרדר מצבי והיה ברור שאני זקוק לתרומה בדחיפות. ”אתה ממש רואה כאן איך שאצל יהודים הקב"ה מקדים רפואה למכה“, הוא מתרגש, ”זה לא רק שהקב"ה הביא עליי את החולי, אלא הוא גם דאג לכך שיהיה מי שיעניק לי כליה במתנה ויושיע אותי“.

”ואני רוצה להגיד עוד משהו“, מוסיף נחמן ופניו מרצינות, ”שמעתי מכמה וכמה מושלמים שהם מרגישים שהתכונות הטובות של התורמים עברו גם אליהם דרך הכליה. אני לא יודע אם יש כאן מדע מדויק, אבל אני מתפלל שגם בי ידבק משהו מהטוב העצום שיש לתורם המדהים שלי. אני מאחל זאת לעצמי, מכל הלב“.

צידה לדרך: "אין שום ייאוש בעולם, כי אין שום דיבור ולא שום צעקה נאבד, אפילו צעקה משאול תחתיות אינה נאבדת לעולם“.
(רבי נחמן מברסלב)

לגופי צינורית מיוחדת לצורך הטיפול, ואז התחילה ההיכרות שלי עם עולם הדיאליזה. עם הגיהנום כפשוטו“.

את טיפול הדיאליזה הראשון עבר נחמן בבית החולים שערי צדק, ומשם הוא הופנה אל 'מכון אפק' בגבעת שאול, שהפך לביתו השני במשך שלוש שנים. הוא נאלץ לבקר בו שלוש או ארבע פעמים בשבוע, בכל פעם לטיפול שנמשך כארבע שעות.

נחמן מחפש מילים כדי לתאר את התחושות שחוה בעת הטיפולים, ומתקשה למצוא. ”זהו סבל שאי אפשר לתאר במילים“, לוחש לבסוף, ועל אף שחלפו כשנתיים מאז הטיפול האחרון, מתעוותות פניו בכאב. ניכר שהחוויה הקשה צרובה עדיין במעמקי ליבו ובשרו. ”דווקא הטיפולים הראשונים עוד היו סבירים, נכון שהיו דקירות וכאבים, אבל התמודדתי. רק אחרי כמה טיפולים הבנתי שהדקירות הן הסבל הקטן בכל הטיפול. החולשה האיומה שמגיעה בעקבות הטיפולים, היא זו שגורמת לך להרגיש מת מהלך. הייתי חוזר בכל פעם הביתה ומקיא את נשמת. כל אחד מהטיפולים השיל ממני בממוצע כארבעה קילוגרם, פשוט רוקנו אותי. ממשקל של קרוב ל-90 קילוגרם ירדתי ל-59 קילוגרם. כשאני מסתכל בתמונות מאותם ימים אני נרעד. הייתי ממש שלד עצמות“.

נחמן זוכר את אחד הימים בו הוא עבר טיפול קשה ומתיש ביותר, שבסופו נאמר לו שהמכונה לא סיננה היטב את דמו והוא צריך לעבור את הטיפול פעם נוספת. ”אשתי התחנה וביקשה ממני שאעבור את הטיפול שוב, אבל אמרתי לה שאינני מסוגל, פשוט לא יכול. הייתי מפורק לגמרי נפשית ופיזית. לא הייתי מסוגל עוד לשאת את הסבל הזה. הסתכלתי על עצמי בעיניים והבנתי שלא נשאר לי כלום ממה שהיה לי עד אז. רק כאב, צער וחוסר אונים. לא יכולתי לעבוד, כך שהתמוטטנו מבחינה כלכלית, נקלענו לחובות כספיים, לא הייתי מסוגל לקום מהמיטה ולהסתכל על הילדים שלי. הפכתי לשבר כלי. הדבר היחיד שעודד אותי כל הזמן הייתה המחשבה על משנתו של רבי נחמן מברסלב: 'אין ייאוש בעולם כלל'. שיננתי את המילים לעצמי, שרתי אותן במשך הטיפולים, ניסיתי גם לעודד דרכן חולים אחרים. בזכות המחשבה על כך שעוד יכול להיות טוב, הצלחתי לחייך. הצלחתי לחיות“.

רק תפילות

ואז זה קרה. באופן מקרי לגמרי ביקר נחמן בקיוסק הסמוך למקום מגוריו, שם פגש בחור בשם אבי ששוחח אתו על הדיאליזה והמליץ לו לפנות לעמותת 'מתנת חיים'. ”כמובן שהכרתי את העמותה“, הוא אומר, ”אבל התחושה שלי הייתה שאין לי סיכוי לקבל דרכה כליה, כי התהליך מורכב ומסובך. הייתי כל כך חלש עד שלא היה לי כוח בכלל לחשוב על טלפונים ובירוקרטיות. אבל הבחור ששוחחתי אתו פקד עליי: 'אתה מתקשר אליהם הרגע וממלא טפסים'. לא היה לי כוח להתווכח, אז התקשרתי ל'מתנת חיים' ונעניתי בכזו אדיבות שזכורה לי עד היום. הם שמעו את הסיפור שלי לפרטי-פרטים ועוד באותו יום שלחו את הטפסים הנדרשים. מילאתי אותם ונכנסתי לרשימת ההמתנה“.

ההמתנה הייתה קשה מאוד. ”ניסו להתאים לי בערך עשרה תורמים. בכל פעם היו מתקשרים אליי ומודיעים: 'יש תורם!' ושוב אני מרגיש את הלב מנתר בהתרגשות ואת הדריכות העזה, שוב אני חושב על הילדים המתוקים שלי שאזכה לגדל ולהוביל לחופה, ואז, בכל פעם מחדש מתנפץ לו החלום ואיתו מתרסק גם הלב, כאשר אני מתבשר בכך שהתורם נפסל, כל אחד מסיבותיו שלו. זהו תסכול נוראי, דכדוך עצום, תחושה שאין לך שום סיכוי“.

מה נתן לך כוח באותם ימים?

כלייה

תחת החופה

עליו. "ידעתי רק שאני רוצה לתת", הוא מספר, וברק של סיפוק בעיניו. "אני יודע שבאופן טבעי נראה שצריכים להיות ספקות והתלבטויות, אבל אצלי לא היו. רבי נחמן אומר שכאשר אדם רוצה לעשות משהו טוב הקב"ה מסיר ממנו את כל הספקות וההתלבטויות. כך היה גם אצלי".

רגע, לא שמעת לפני כן על המושג 'לתרום כלייה'?
 "שמעתי, אבל חשבתי תמיד שרק בני משפחה תורמים. אחרי שהחלטתי לתרום פניתי באופן טבעי לעמותת מתנת חיים של הרב ישעיהו הבר, ואז הבנתי את ההיקף האדיר של תורמי הכליות האלטרואיסטים - אלו שתורמים בלי להכיר את האדם שמקבל את כלייתם".

בכל זאת, חלפו להם 13 חודשים מרגע הפנייה למתנת חיים ועד לסיטואציה המרגשת בבלינסון, ערב הניתוח, כאשר ר' רפאל לבוש בחלק המנותח, מלווה לחדר הניתוחים בשירה אדירה של "למען אחי ורעי...". אגב, השעות הללו מתועדות בסרטון סוחט דמעות ומרגש במיוחד. הצלם יוני צור, חברו הטוב של שיליץ, לא הצליח להישאר שאנן והחליט להתלוות אליו ולהנציח כל רגע בתרומה המרגשת.

ר' רפאל, מה חווית במהלך 13 החודשים שעברו עד התרומה?
 "אלו היו חודשים בהם נדרשתי כמובן לעבור בדיקות של התאמה, הוא מסביר. "אני יודע שיש תורמים שמתקשים להתמודד עם ההמתנה הארוכה, אבל אצלי זה דווקא היה לתועלת. כפי שציניתי, נכנסתי לתהליך בלי להבין מה באמת הוא דורש ממני, והבדיקות עזרו לי להתוודע לפרטים ולהיות מודע למה שקורה איתי. במשך תקופת ההמתנה ליוו אותי ב'מתנת חיים' בלי הפסקה וגם קישרו אותי לתורמים, כך יכולתי לשוחח איתם ולשמוע מה צפוי לי. גם צפיתי בסרטונים שמדברים על הנושא ומבהירים כל פרט. מאידך, התוודעתי יותר למה שעובר על חולי הדיאליזה ואני חייב להודות שהייתי בהלם. רק כשפגשתי אותם מקרוב הבנתי כי מרגע שהם מתחילים טיפולי דיאליזה נעצרים חייהם בבת אחת. אין להם חיים. זה הגיע למצב כזה שאמרת לעצמי שאם בסופו של דבר הוועדה של משרד הבריאות תפסול אותי, זה בכלל לא מעניין אותי. אני אטוס לחו"ל כדי לתרום כלייה, העיקר שאוכה לתת חיים". במהלך אותה תקופה ניסו להתאים בינו לבין שני חולים, אך

מה קורה כשיהודי קם בבוקר ומחליט לתרום כלייה, ואז מגלה שהמושתל שלו למד חברותא עם סבו לפני עשרות שנים? סיפורו של ר' רפאל שיליץ, נכדו של רבי נחמן מברסלב זצוק"ל, חוצה שנים וגבולות, ומסתיים עם אושר גדול ומתנת חיים תחת החופה

עובדי הקפיטריה בבית החולים בלינסון שפשפו עיניהם בתימהון. רבים הם המחזות הבלתי שגרתיים שנראים במסדרונות בית החולים, אך בכזה מחזה הם טרם נתקלו: קבוצת אנשים יושבת על הספסל במסדרון, שרה בדביקות שירי נשמה מרוממים, עם דמעות בעיניים ועם חיוכים ענקיים על השפתיים. והמעניין ביותר - דווקא האדם שמנצח על החבורה ונראה כחזק ובעל מרץ יותר מכולם, הוא זה שלבש בחלוק בית החולים ודומה כי עוד רגע יובל לחדר הניתוח.

מה שלא ידעו עובדי הקפיטריה זה שמדובר בר' רפאל שיליץ, חסיד ברסלב אדוק, תושב ירושלים, בעל נשמה רחבה במיוחד. בהגיעו לגיל 42 הוא החליט בפשטות כי כמתנת יום הולדת, הוא מבקש לתת משהו דווקא לאדם אחר. הוא רוצה לתרום כלייה.

לתרום בלי חשבון
 בשלב שבו התגבשה ההחלטה בליבו של שיליץ הוא לא ידע כלל מהו התהליך הנדרש לשם תרומת הכליה ואף לא בירר מה עומד לעבור

שותלים ומחכים לפריחה • מטופלי הדיאליזה נושמים כאב, תורמי הכליות שואפים להקל. הצצה אל מאחורי הווילון של צמד תורמים יתרום

פתאום קם אדם בבוקר ומחליט לוותר על כלייה כדי לתרום אותה למישהו שרואה את הסוף קרוב מדי. הוא מתמתח, מספר למשפחה על ההחלטה ומקבל אישור לצאת לדרך • מספר חודשים מאוחר יותר - אחרי בדיקות התאמה וכישלונות ואכזבות ובירוקרטיה ויד אחת שנשברת ומאיימת על כל החזון - הוא מורדם, מנתח וקם לעוד בוקר, חדש • האדם: רפאל שיליץ. המישהו: שלמה קנפלמכר. הבוקר החדש: הרגע הזה שקורא אחד, אפילו אחד, יחליט להצטרף להרפתקה נפרולוגית שבסופה חיים

אני אתן לך את הכלייה שלי

ואתה תיתן לי כלום

אלי ענני
 זהו תחילת הסיפור. כי הוא שכתב והאיש הזה ידע מספיק על הסיפור הזה כדי לכתוב אותו. "מי יאמר לי שיש סיבה טובה למה שאני עושה? מי יאמר לי שיש סיבה טובה למה שאני עושה? מי יאמר לי שיש סיבה טובה למה שאני עושה?"

מתנת חיים נוסח ברסלב

"המחשבה על מה שאני עומד לעשות בעוד כמה דקות חרצה שבילין ופתחה את לבי. ים של כיסופין טמירים שטף אותי, תחושת קרבה לה' והתקשרות איתנה לרבינו הקדוש, תחושה כמוה לא חשתי זמן רב" < הרב נחמן טיקולסקי כתב לבקשתנו יומן מרגש המתעד את רגעי ההחלטה על תרומת הכליה, החוויה על שולחן הניתוחים וההחלטה שלא להכיר את זהות המושלת

ועוד היד נטויה). לא עובר חודש ללא בשורה על בית כנסת ברסלב חדש שהוקם באיזו פינה בארץ ובעולם. בארה"ב בלבד יש עשרות רבות של בתי כנסת כאלו בכל רחבי היבשת. נקל היה לגייס מבין כל אלו קבוצת תורמים שיש בה די כדי לסגור אחת ולתמיד את רשימת הממתנים להשתלה ולייסד רשימה חדשה של ממתנים לתרום כליה (מספר החולים הממתנים לכליה עומד על כ-850 סך הכל).

זאת למודעי כי עבודת הצדקה והנתינה בחסידות ברסלב היא יסוד מוסד. רבינו הק' זצ"ל עודד ואפילו דחק בחסידיו לעסוק גם במצוות ובעשיית צדקה וגמילות חסדים (ע' שיהר"ן רנ"ח "היכוח אותנו מאוד לעשות מצוות הרבה וכו'"), וכך נהגו גדולי ברסלב בכל הדורות. ישנם סיפורים רבי הוד על חסידי ברסלב בעלי מסירות עצומה לזולת, עד כדי סיכון חיים. "עיקר שם עשיה" אמר רבי נחמן, בכל מקום בו הוא מוזכר, "הוא צדקה".

כידוע, עמוד התווך של ברסלב הוא אמונת החכמים וההתקשרות בלב ונפש לרבינו הקדוש רבי נחמן. זו הרי הסיבה שרבות התקבצו ובאו להשתטח על קברו "ולהתפלל עמו יחד ברננה".

בליקוטי הלכות (העושה שליח לגבות חוב ג', י"ז) כותב מוהרנ"ת "כי עיקר ההתקשרות אל הצדיק היא על ידי צדקה" והסברו פשוט להפליא - כדי להתחבר ולהתקשר בצדיק צריך להשתדל להדמות אליו ולאחוז במידותיו. מידתו המרכזית והעיקרית של הצדיק, הכוללת את כל השאר, היא מידת הצדקה והנתינה ללא גבול (שם הלכה ב') על שמה הוא נקרא "צדיק" (ולא חכם או רב וכדו').

בסיפומ"ע במעשה בשבעה בעטלערס' מובא שכדי לרפא את בת המלך שהיא רמז לנשמות ישראל, צריך לאחוז בפלך צדקה, בכל עשר המדרגות של עבודת הצדקה.

בלקוטי מוהר"ן י"ז מובא שאי אפשר שדבריו של הצדיק ותורתו יחדרו ללב האדם ויעשו בו רושם אלא על ידי עשיית צדקה. מעשי הצדקה, האהבה והשלום יוצרים משטח של אוויר רוחני זך ונח המשתרע בין פה הצדיק ללב הנותן, דרכו יכולים דברי תורתו לעוף ולחלחל בלבבות בלי שרוח שגואה, כעס וכדו' תוכל למנוע זאת. אלו הם מקצת הדברים שנאמרו בנושא וחיזקו אותי לגשת לתרומה.

אקדים ואומר שהחשיפה הזאת למרחב הציבורי קשה לי. הייתי אומר אפילו יותר מהתרומה עצמה. הוויתור על האנונימיות הנעימה, ששכרה בצידה, כידוע גם בעולם הזה וגם בעולם הבא, מהווה עבורי קרבן לא קטן.

אישית, אני חש שהילת הגבורה סביב התרומה מוגזמת מאוד. מניסיוני, הקושי בתרומה איננו גדול ואפילו שווה לכל נפש. בטוחני שרבים מקוראי המגזין עשו ועושים מעשי חסד וצדקה הגדולים באיכותם וביגיעה הכרוכה בהם יותר מתרומת כליה. מצוות כמו עזרה מתמשכת לחולים, אלמנות ויתומים, הכנסת אורחים וכיצא בזה קשות ודורשות השקעה גדולה בהרבה. תרומת הכליה היא חד פעמית, החזרה לשגרה מהירה ביותר והסיפוק גדול.

ולמרות הקלות היחסית, זעירין אינן תורמי הכליה (721 עד לרגע זה והם מתרבים בקצב ממוצע של שניים שלושה בשבוע, כן ירבו). השאלה המתבקשת היא - מדוע זה כך? מדוע אנשים נרתעים כל כך לתרום כליה, בעודם ששים אלי קושי כשמדובר בהצלת נפש מישראל והקלת סיבלה? התשובה, לעניות דעתי, די ברורה - ניתוח גופני נתפס בנרטיב האנושי כדבר מסוכן, מכאיב ופולשני, החודר את חומת הפרטיות הפנימית ביותר. אבל האמת שזוהי תפיסה שגויה שמקורה בבורות ובדעות קדומות. בימינו, עם התפתחות הרפואה וחכמת הניתוח, הפכה התרומה, כאמור, לתהליך יחסית פשוט, כפי שיעיד כל תורם כליה, ובטוח עם מאה אחוזי הצלחה.

זהו בעצם המסר העיקרי שהייתי רוצה להעביר לתורמים הפוטנציאליים שהם כל אחד מקוראי החוברת הזו - התרומה היא דבר לא קשה יחסית ולנגדה עומד הסבל הבלתי נתפס של חולי הכליה שהם אחינו ובשרינו וסבל משפחותיהם. ברי לי שאם המסר הזה ייקלט כראוי, רבים יהיו התורמים.

לסגור את רשימת ההמתנה

חסידות ברסלב של היום, על כל מעגלי אוהדיה ומעריציה, מונה על פי אומדן זהיר, לא פחות מ-150 אלף נפש בוגרים, אנשים ונשים (60 אלף גברים המגיעים לאומן מידי ראש השנה ועוד כמה רבבות שאינם מגיעים ומתקבצים בירושלים, במירון וברחבי תבל. הם ונשותיהם

מרגע קבלת ההחלטה הייתי נחוש בדעתי שאני הולך לשמור על התרומה בסוד כמוס. חוץ מרעייתי איש לא ידע. אפילו את ילדי לא שיתפתי. אהבתי את הרעיון לעשות מצווה אחת "בלתי לה' לבדו".

התרומה בסוד כמוס. חוץ מרעייתי איש לא ידע. אפילו את ילדי לא שיתפתי. אהבתי את הרעיון לעשות מצווה אחת "בלתי לה' לבדו". החלטתי גם שאיני רוצה לפגוש את המושטל. חשבתי על המעמד הצפוי, בו הוא צריך להודות לי ומרגיש כל כך חייב לי ולא יכולתי לסבול את מבוכתו אפילו בעיני רוחי. בסופו של דבר סייעה לזה גם העובדה שהייתה זו אישה, כך שבכל מקרה העדפתי שלא ניפגש. (בסופו של דבר, כפי שאתם רואים, סיפורי נחשף לציבור, שכן הסיכוי שעל ידי הפרסום בחוברת המיועדת לחסידי ברסלב, ימצאו תורמים נוספים ויבואו קץ לייסוריהם של חולים נוספים, גם לי להבין שאיני יכול עוד להתפנק בחיק הצניעות ואי אפשר למצווה שתיעשה רק על ידי אחרים).

לקראת התרומה נודע לי לראשונה שעקב סמיכות הניתוח ליום הכיפורים לא אוכל לצום ביום הקדוש. זה היה לי קשה מנשוא. התקשרתי למחלקת ההשתלות ושאלתי אם יש אפשרות לדחות את הניתוח לאחר יום כיפור. הרב הבר ששמע על כך, השיב לי בתקיפות עדינה, כדרכו, באופן שהפתיע אותי: "תשמע טוב, אני מורה הוראה ובמקרה כזה, גם אם היה צורך לחלל שבת, הייתי מורה לך לחלל שבת ולנסוע לבית החולים, היות ומדובר ממש בפיקוח נפש". כמובן שאחר כזו הוראה נחרצת לא היה מקום לספק והוקל לליבי.

הניתוח נקבע לכ"ג בתמוז, יום למחרת היארצייט של זקן חסידי ברסלב הרב לוי יצחק בנדר זצ"ל, מי שזכיתי לשמוע אותו כמעט מידי יום במשך כתשע שנים ואני מחשיב אותו כמורי ורבי. גם בזה ראיתי סייעתא דשמיא לבוא לתרומה במוצאי יום כזה.

כמובן שגם נסעתי סמוך למעשה התרומה לאומן להשתטח על ציונו הקדוש ולבקש את ברכתו הקדושה.

בתפילות ובטהרה

יום התרומה הגיע. כיוון ששמרתי בסוד את דבר התרומה ואשתי לא יכלה להצטרף אליי, מאחר והייתה מטופלת בבנו הלוקה בתסמונת דאון, נסעתי לבדי לעת ערב לבית החולים. סוכם שהיא תגיע למחרת, אחרי הניתוח. נרשמתי בקבלה והופניתי למחלקה המתאימה, שם התבקשתי למלא שאלונים ולאחר מכן קיבלתי מיטה ובגדים. הזדרזתי לישון. רציתי מאוד לקום בחצות ולערוך את התיקון בכזה לילה מיוחד, ובמיוחד שהיו אלו ימי בין המיצרים. כשהגיעה שעת חצות זכיתי להשכמה על ידי תרנגול אלא על ידי אח חביב שביקש ממני לעבור לכיסא גלגלים כדי לגלגלני לחדר צילומי הרנטגן. זה היה צילום אחרון לפני הניתוח, אולי כדי לראות שהכלה עדיין במקומה עומדת, לא שינתה מקומה ולא נגנבה. בעת שהמתנתי לצילום התקשרה לפתע בתי מארה"ב, כהרגלה עקב הבדלי השעות. בעת שיחתנו הודיעו

אחרונות בבית החולים איכילוב. אלא שאז, באופן אקראי לגמרי, ציינתי כי לעתים סבלתי בעבר מכאבי ראש. זה הספיק כדי לשלוח אותי לסבב נוסף של בדיקות כדי לשלול כל אפשרות. מ-CT ועד בדיקות עיניים יסודיות. באיזשהו מקום נהייתי לגלות שאני בריא ברוך ה' וכשיר לתרומה. הייתה בדיקה אחת שנאלצתי לעבור פעמיים ושלוש. זו הייתה בדיקה המחויבת אצל כל אדם מעבר לגיל 50 אחת לעשר שנים. הבדיקה הייתה כרוכה בהכנה רבה, הינזרות מרוב המאכלים במשך כמה ימים, כולל שבת, ושימוש בחומרים חריפים כדי למרק אכילה שבמעיים. זה היה קשה יותר מהניתוח עצמו. התפלאתי מהנחישות והעקשנות שלי. דבקתי במטרה בלי להסס. ראיתי בזה את קיום דברי חז"ל: "בדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו". כיוון שרצייתי - קיבלתי כוחות וסיוע מלמעלה.

בסופו של דבר, אחרי למעלה משנה, הגעתי לוועדה של משרד הבריאות, הישורת האחרונה. היה זה בראש חודש ניסן בשעת בוקר מוקדמת. התפללתי עם הנץ החמה. תפילת ראש חודש ארוכה מהרגיל ונאלצתי להזמין מונית שתמתין לי מיד אחרי התפילה. (אגב, מקבלים החזר לכל הנסיעות וההוצאות הכרוכות בבדיקות).

התבודדות עם קוני

בעת מילוי הטפסים נשאלתי האם יש לי העדפות מסוימות לגבי זהות המושטל. ציינתי שברצוני לתרום ליהודי שומר מצוות. למרות הבעייתיות המסוימת לא יכולתי לסבול את המחשבה שאבר מגופי יחלל שבת. זה היה משהו רגשי מאוד וחזק מכדי שאתעלם ממנו. בסופו של דבר החולה ששוך לי לא היה כנראה שומר מצוות. היה בזה ספק וכמובן שלא הייתה דרך לברר זאת. דיברתי על כך עם הרב הבר והוא שטח לפני את הסוגיה ההלכתית בנידון והפסיקה האומרת שבשלב זה, אחר שכבר נעשה הזיווג בין התורם למושטל, אין להקדים ולהעדיף חולה אחר. בעיה נוספת הייתה שהחולה סבל ממחלה בכלי הדם ומנהל המחלקה הסביר לי שעקב כך קיים סיכוי גבוה מהרגיל שהכליה לא תיקלט בגופו. עם כל הרחמים שהיו בלבי עליו, הרגשתי מועקה כבדה.

עשיתי אפוא מה שעושה חסיד ברסלב במצב כזה. יצאתי לשדה להימלך בקוני. היה זה באביב והשדה היה מלא רקפות. התפללתי לה' שישלח עצה בלבי שאוכל לתרום מתוך שמחת הלב. הסוף היה, למרבה הצער, שמצבו הרפואי של החולה הדרדר, כך שהניתוח נדחה ותיאמו לי חולה אחרת - אם לשלושה ילדים שבעלה עיוור וכבד פה הנוקק לכיסא גלגלים. הם שומרי מצוות ושלושת בניהם לומדים בישיבות.

מרגע קבלת ההחלטה הייתי נחוש בדעתי שאני הולך לשמור על

עשרים האם יש בו די דעת לכזו החלטה, פסק כי רצונו לתרום מוכיח כי "יש בו דעת זקנים - להמיר כליה בחיי נצח".

מסע של בדיקות

כדרכו של עולם חלף זמן רב בין מחשבה למעשה. שוב הגיע החג ועמו החוברת של מתנת חיים. באחד הימים בעודי מהרהר בתרומה קיבלתי חיזוק - שתיים מבנותיי שקראו את החוברת שיתפו אותי בכיסופיהן להימנות על תורמי הכליה. שמחתי לשמוע וראיתי בזה רמז משמיים שדרכי נכונה לפני. שוחחתי על כך עם רעייתי ולשמחתי גם היא גילתה את רצונה לתרום.

ועדיין קינן בלבי החשש שבגילי, המתקרב לשישים, לא ניתן עוד לתרום כליה. אמנם מעיון בחוברת נוכחתי כי בתמונה הקבוצתית של התורמים ישנם בעלי זקנים לבנים שהיו נראים לי קשישים ממני. התקשרתי אפוא למתנת חיים ונעניתי שאכן הגיל אינו מעכב וישנם תורמים בגילים מופלגים משלי. לבקשתי שלחו לי את רשימת הבדיקות והתהליך התחיל להתגלגל. רעייתי נדחתה בשלב מוקדם ונותרתי לבדי. עקב גילי המבוגר יחסית, התבקשתי לעבור בדיקות נוספות (שנדרשות מכל אדם בריא מעל גיל 50, בלי קשר לתרומה). התורים בקופת חולים גם הם תרמו את חלקם, כך שעבר זמן רב עד שהתייצבתי לבדיקות

כעת אעבור לסיפורי האישי. מראש אתנצל - יתכן ואציין גם פרטים שוליים, היות וחביב עלי כל צעד ומעשה שעשיתי בדרך אל התרומה. זוהי גם הזדמנות עבורי לחקוק עלי ספר לזיכרון ולמשמרת עבורי ועבור ילדי, שגם מהם אני מקווה שיימצאו תורמים.

ובכן, חשיפתי הראשונה לכאבם של חולי הכליה הייתה על ידי ראש הכולל בו למדתי, שהיה חולה ונזקק לדיאליזה עד שעבר השתלת כליה מאחד מבניו. הוא תיאר לי את הסבל הכרוך בדיאליזה ודבריו עשו רושם בלבי. עברו שנים עד שנתקלתי לראשונה בחוברת של 'מתנת חיים'. הסיפורים המובאים שם הדהימו אותי. עמדתי נפעם מול דבריהם הנחרצים של גדולי ישראל מחד גיסא שהפליגו להפליא בערך המצווה הגדולה וכו' ולצידם הצהרת המומחים כי התרומה לא פוגעת כהוא זה בבריאות התורם (שתי הכליות מפיקות 400% מהתפוקה הנצרכת לגוף ולאחר התרומה הכליה הנותרת מגדילה את תפוקתה להרבה יותר מ-100% ממה שהגוף צריך). השאלה הראשונה שצצה במוחי הייתה הלכתית - הרי לכאורה יש כאן לאו מהתורה: "לא תעמוד על דם רעך". מאוחר יותר לימדני הרב ישעיהו הבר שגדולי ישראל שדנו בסוגיה נמנו וגמרו כי חיוב אין כאן, אבל מצווה גדולה יש ויש - "געוואלדיגע מצווה", כדברי הגרא"ל שטיינמן זצ"ל; "מצווה גדולה של הצלת נפשות" כדברי הגרי"ש אלישיב זצ"ל, וכאשר נשאל לגבי תרומת אדם הצעיר מגיל

החלק המרגש ביותר בפרשת התרומה עדיין היה לפניי. כאמור, החלטתי שלא לשתף אף אחד בסוד תרומתי, אך מיד כשהתעוררתי מההרדמה הבנתי שכזו חוויה מיוחדת אינני יכול ורשאי להסתיר מילדיי.

רבינו מביא בליקוטי מוהר"ן (תנינא ע"א) שהצדקה חורצת ופוחתת שבילין בלב הנותן, בהם מוצא הנועם העליון, היורד תדיר ממרום, מקום לשכון (ורמז בסופי תיבות 'לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו', אותיות תרומ"ה).

יתכן שזה מה שקרה. המחשבה על מה שאני עומד לעשות בעוד כמה דקות אכן חרצה ופתחה את לבי. ים של כיסופין טמירים שטף אותי, תחושת קרבה לה' והתקשרות איתנה לרבינו הקדוש עטפה אותי, תחושה כמוה לא חשתי זמן רב. עם הכיסופים זלגו הדמעות (כבר אמרתי שאני רגשן?) ועם הדמעות נשלפו ניירות הטישיו שהוכנו לעת צרה שכזו והחוטם נמחט שוב ושוב, עד שהגיעה העת והובלתי אחר כבוד לשולחן הניתוחים. צוות המנתחים כבר חיכה לי כשנפתע קלטה עינו של המנתח הראשי את אפי הדולף וחבילת הטישיו. "הוא מצונן", הכריז, "אין ניתוח, הוציאוהו". לבי כמוכנן צנח בקרבי, וכשהאסיסטנט ביקש להבין מה קרה, השיב לו המנתח: "אינך רואה? הטישיו!" הרגשתי כמו גנב שנתפס בקלקלתו. אבל מיד התנערתי לעמוד על נפשי. בסוף המנתח השתכנע שבריא אנוכי ושקצת דמעות על מפתן חדר הניתוחים זה דווקא בריא, ו... זהו מרגע זה אינני זוכר דבר. ההרדמה החזקה פעלה היטב. התעוררתי אחר שעות רבות לקול צחוקם ופטפוטיהם בערבית של חבורת אחים. זה היה ממש לא נעים - מעבר כזה קיצוני, מרגשות טוהר אל ההיפך, וזה הזיכרון הלא נעים היחידי שיש לי. צעקתי שיפסיקו לצעוק, והם הבינו שהתעוררתי לקחו אותי למחלקה. בחוף חיתכה לי רעייתי המסורה. הייתי במצב רוח מרומם, חשתי באופוריה, כאבים לא היו כלל, רק בחילות וכאבי ראש שהגיעו כתופעת לוואי מסמי ההרדמה וחלפו במשך הלילה.

אפס כאבים

החלק המרגש ביותר בפרשת התרומה עדיין היה לפניי. כאמור, החלטתי שלא לשתף אף אחד בסוד תרומתי, אך מיד כשהתעוררתי מההרדמה הבנתי שכזו חוויה מיוחדת אינני יכול ורשאי להסתיר מילדיי. אמרתי זאת לרעייתי ומיד ביצענו סבב טלפוני מהיר. תגובתם הייתה מדהימה ומרגשת באופן שקשה לתארה עלי כתב. חלקם אף גילו את רצונם לתרום. עוד באותו יום הונח על ידי מיטתי זר ענק ושי עם מכתב שהביע את שמחתם וגאונותם. מבחינתי זה היה השיא, וגם היום לזכרו עיניי דומעות.

לגבי הכאבים - להפתעתי הם לא הגיעו. אפילו לא מקצתם. עד כדי כך שכשעברה האחות וביקשה ממני לדרג את רמת הכאב במספרים בין אחת לעשר, כדי להתאים לי סמי הרגעה, בחרתי את המספר אחת. היא סירבה לקבל את בחירתי וקבעה מספר גבוה יותר, אבל זו הייתה האמת וזה היה המצב לאורך כל תקופת ההחלמה - אפס פלוס כאבים. בטרם אסיים את סיפורי, ברצוני להודות באופן מיוחד לעמותת

הודעות שונות בכרוז של הקבלה והיא שאלה היכן אני נמצא ומהם הקולות. לא זוכר איזה אלתור שלפתי עד שנחה דעתה.

הניתוח נקבע לשעה שבע בבוקר והבנתי שאם אני רוצה להתפלל שחרית עליי להקדים ולהתפלל לפני הניתוח. כחסידי ברסלב, האמונים על תפילת שחרית כוונתיקין עם הנץ החמה, לא הייתה לי בעיה עם זה, אך רצייתי מאוד גם לטבול כהרגלי במקווה לפני התפילה והתרומה. כזו מצוה גדולה ונדירה, חשבתי, לא שייך לגשת אליה ללא טהרה מוקדמת במקווה. אך איפה מוצאים מקווה באיכילוב ובשעה כל כך מוקדמת? התקשרתי לרב הבר וביקשתי את עזרתו. הפתרון היה קל הרבה יותר ממה שציפיתי. התברר שמול בית החולים גר חסיד גור, עסקן במצוות ומתחסד רבות עם החולים ובני משפחותיהם. הרב קישר אותי אליו וקבענו שאחכה על ידי ביתו כשעה לפני הנץ החמה והוא ייקח אותי למקווה ולתפילת וותיקין. כך אכן היה. לבשתי על כותונת בית החולים את חליפתי, בזרועי כבר נעוצים היו ברזוני האינפוזיה שאליה הייתי עתיד להתחבר, וכך יצאתי למקווה ולתפילה. זכיתי להיות העשירי במניין שהתקיים בבית כנסת במרכז תל אביב. בתום התפילה יצאתי לרחוב, עצרתי מונית וחזרתי לבית החולים. היה משהו פסיכודלי בסיטואציה בה אני משוטט לי ברחוב של כרך המתעורר ליום של שגרה, כשבועד עשרים דקות אני אמור להיות מובל על אלונקה לחדר הניתוחים.

חזרתי לחדרי, שם כבר חיכה לי אח שהתפלא להיכן נעלמתי. הוא מסר לי סבון מיוחד וביקש ממני להתרחץ וללבוש את הבגד המיוחד לחדר הניתוחים. כמו כן נתבקשתי למסור את כל חפציי, כי לחדר הניתוח הסטרילי לא ייכנס דבר. על הכל ויתרתי מלבד ספר התהילים הקטן וחבילת טישיו. מהירותי הממושכת עם עצמי, ידעתי שמן הסתם אזדקק להם. אילו ידעתי איזו מהומה יעוררו החפצים התמימים הללו עד שכמעט יתבטל הניתוח, יתכן והייתי מתפשר ומוותר עליהם. הורדתי אחר כבוד במיטה מתגלגלת לקומת המרתף, בה נמצא חדר הניתוח. לא הייתי בן יחיד. רבים היו וטובים. יכולתי רק להודות לה' שאני נמצא כאן בנסיבותיי ולא כחולה מיוסר.

בכל תקופת ההמתנה לתרומה הפליאה אותי האדישות הלא אופיינית לי. מטבעי הנני רגשן ואילו כאן התלוותה אליי מין קהות חושים. אמת אומר ולא אכחד כי הייתי מעט מאוכזב מאדישותי. אבל ניחמתי את עצמי שתיעשה המצווה איך שתיעשה, עם או בלי אורות, העיקר שייגע מזור לחולה האומלל.

אבל כנראה שהרגש המתין לרגע המתאים, והוא אכן הגיע. מנהג המקום הוא לערוך בדיקה וזיהוי סופי ממש לפני דלת חדר הניתוח, וכיוון שהיו כאמור עוד מנותחים, התהליך נמשך כחצי שעה. מלבד לענות על כמה שאלות הייתי חופשי לנפשי. פתחתי את ספר התהילים ופצחתי באמירת מזמורים מעורבת בהתבודדות.

גדולה עשיתי", היא אמרה לי, "הצלת חיים".

עד היום לא נפגשתי או דיברתי עם המושלת ומשפחתה אך קיבלתי ממנה מכתב תודה שחט ממני הרבה דמעות, וכך היא כותבת, בין השאר: "...באמצע הקידוש בסעודת שבת הייתי בורחת מכאבים ובוכה, ואפילו לא יכולתי להדליק נרות שבת וייתי שולחת את הבן שלי להדליק נרות שבת ואני הייתי מברכת במיטה בזמן שהוא מדליק, ובחגים לא הייתי יכולה לקיים את ליל הסדר כהלכתו. בזכותך אני אקיים עולם יפה ויהיו לי חיים נורמלים כמו כל אמא, בזכותך לא יהיה סבל והרע נגמר...אנו כל כך מתרגשים שאתה לנו שליח ה'... אני ר', בעלי ד' שמרותק לכיסא גלגלים, עיוור, כבד פה בשיעור 100% והילדים הקטנים... מודים לך על החיים מחדש... " לא פלא שהתחושה הנפלאה של עשיית מצווה בגופי, אינה עוזבת אותי ומרוממת אותי בכל יום מחדש.

מתנת חיים על העלאת נושא תרומת הכליה למודעות ועל הפלטפורמה הנפלאה שהקימו המנגישה את המצווה הענקית הזו לכל חפץ, ובפרט לרב שייעץ ותמך לכל אורך הדרך. למחרת הניתוח הגיעו הרב ורעייתי לבקרנו בבית החולים, ובשבת שלאחר הניתוח הביא לנו אחד הפעילים המסורים סעודות שבת הביתה. התרגשתי מאוד מכך שהרב בעצמו דואג מידי צום להזכיר לכל התורמים ולכל הנתרמים הטריים את הנחיות הרפואיות וההלכתיות ואף מסייע בחלק הפרקטי. ערב יום הכיפורים הייתי טרוד בדאגה כיצד אוכל לשתות טיפין-טיפין לאורך כל היום, כפי צו ההלכה, הרי לא אוכל כך לשהות בבית הכנסת. והנה הגיע פעיל העמותה והביא עמו שקיקים קטנים (כמו "איגלואים") ובהם מים בשיעור המדויק. לקחתי עמי בכיסי שקיקים כאלו לבית הכנסת ומתחת לטלית הייתי גומע מידי פעם מהם. כך יכולתי לשהות כל היום בבית הכנסת (והתפילה באותה השנה הייתה נרגשת ומרוממת דווקא בגלל זה). גם כשנזקקתי לעזרה זמן קצר אחרי הניתוח כדי לסחוב מזוודות (בחדשים הסמוכים לניתוח אסור להרים יותר מחמישה קילוגרם), היו מתנדבים בעמותה שרק שמעו על כך ומיהרו להציע את עזרתם.

שנה לאחר הניתוח הגעתי לבדיקה במרכז ההשתלות באיכילוב, ואז סיפרה לי האחות שיום קודם לכן הגיעו המושלת ובני משפחתה, ערכו במקום מעין סעודת הודאה לרגל שנה ליום הצלת האם וחילקו ממתקים ומיני מאפה לכל הצוות ולחולים. "אינך יודע איזו מצווה

צידה לדרך: "כל אחד כפי שמרבה בצדקה כן הוא מתקשר בבחינת הצדיק שממנו הרוח חיים" (ליקו"ה העושה שליח לגבות חוב ג', י"ז).

אינך יכול לתרום כליה? אתה יכול להציל חיים!

תרומות כספיות מאפשרות לנו לגייס תורמי כליה לשנה החדשה.

העברות בנקאיות:

בנק מרכנתיל-17
סניף כנפי נשרים-661
מספר חשבון 62951787
על שם "מתנת חיים"

צ'קים לפקודת מתנת חיים

יש לשלוח ל:

מתנת חיים
כנפי נשרים 15
ירושלים 9546427

סרוק את הקוד כדי לבצע תרומה
בטוחה בכרטיס אשראי

עיגול לטובה:

קנו בכרטיס אשראי,
תעגלו לשקל הקרוב
ותשלחו לנו את האגורות!
<http://bit.ly/MC-RU>

סרוק את הקוד כדי לבצע תרומה
בטוחה בכרטיס אשראי

לתרומה מאובטחת

באשראי:

<http://bit.ly/1TOusKD>

התרומות מוכרות לצורך החזרי מס בישראל, בארה"ב, בקנדה ובאנגליה

ניתן לתרום בעמדות נדרים כלום

מוקד תרומות: *2716

judy@kilya.org.il

מתנדבים למען השתלת כליה

שנה טובה ומבורכת!